V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)

Iulie-Aug. 1956
Nr 58
VI,4

R O M A
Via C.Morin, 6

## VREMURI GRELE - OAMENI SLABI

Se constată, de câtva timp, o curată năvală de comisii economice oficiale şi negustori din lumea liberă în ţările de sub ocupaţie rusească. Diplomaţia Cremlinului, pentru a distrage cât mai bine Occidentului atenţia dela ruina ce-i prepară, nu ştie cum să-l mai încurce în alte treburi, speculându-i iscusit deficienţele de largă perspectivă.

Cum toată lumea ştie, nişte bande de asasini ordinari au pus stăpânire pe câteva popoare, le-au pus căluş în gură, le-au închis în ţarcuri ca pe vite, fără putinţă de comunicare cu restul lumii, şi le-au pus la muncă silnică, întrebuinţând imensele venituri pentru huzurul propriu şi pregătirea altor uzurpări; cum toată lumea ştie, dincoace de cortină sunt popoare libere, foarte geloase de "democraţia" lor, pentru care pretind că au şi făcut ultimul răsboi (deşi nu se prea vede cum apărau democraţia, în tovărăşia.. Ruşilor).

Faţă'n faţă avem deci două lumi. Dar dacă una, a bandelor ştie perfect ce vrea, şi-şi urmăreşte cu tenacitate "idealul", nu acelaş lucru se poate spune de tabăra occidentală, unde confuzia e clar că e voită, hrănită de aceleaşi elemente ce-au creiat şi potenţat "comunismul", la al cărui triumf universal, pentru scopuri ce ţin de anumite "mesaje" biblice, sunt interesate.

Omului comun, cu capul neîmbâcsit de teorii întortochiate, i s'ar părea firesc ca statele ce trăesc din convingeri democrate, cu respectul drepturilor individului, să n'aibă niciun fel de legătură cu banditii ce stăpânesc cu anasâna, solidare rămânând cu masele asuprite, cu năzuinţele lor, comune lumii libere. Aşa ar fi, dac'am avea de a face cu "convingeri". Din păcate, aici nu-i vorba de o democraţie cucerită de actuala generaţie, ci moştenită; ori, se ştie ce fac mai mereu fericiţii moştenitori cu banii munciţi de alţii: numai când au ajuns în sdrenţe, dar prea târziu, îşi dau seama ce au pierdut.

Lumea occidentală a făcut imensa greşală de a recunoaşte regimurile de uzurpare, acceptând să aibă cu ele relaţii dela stat la "stat", deşi bine ştia că "guvernele" cu care trata nu-s emanaţia voinţei populare, ci bande de ocupaţie cu forţa: în timp ce le da mirul unor guverne ca toate guvernele, nefasta recunoaştere slăbea elanul de luptă al popoarelor vândute, ce se vedeau astfel abandonate; ea n'avea, evident, nimic democratic în sine, constituia deci o ruşinoasă abdicare, cu nimic justificată. De-acum, orice intervenţie în favoarea nenorocitelor victime avea să fie taxată de "imixtiune în afacerile interne"; Occidentul va privi nepăsător svârcolirile pentru un fir de libertate la Berlin, Posnan, etc., iar "disperaţii" dela Berna vor fi chiar condamnaţi, pentru a fi devastat o Legaţie adevărată şi nu o sucursală a cuibului de tâlhari.

Partea însă cea mai repugnantă a afacerii e latura "comercială". Având munca aproape gratis a milioanelor de robi, evident că Sovietele pot concura pe oricine. Dar dacă, în vederea altor plănuite uzurpări, sau pentru păstrarea celor făptuite, ele au mare nevoe de comerţ cu lumea liberă, unde caută materiale de importanţă militară, - n'avem cuvinte de condamnare pentru statele şi indivizii ce se bucură să ia pe nimic produsul muncii forţate a robilor; e un gest de hienă, o inumană batjocorire a cumplitelor suferinţe în care, semeni de-ai lor, se sbat de-atâta amar de ani în plină desnădejde. Indivizi, al căror idealism nu depăşeşte rafinatele imperative ale burţii, s'au găsit şi se găsesc în orice naţiune; dar ca guverne, presupuse cârma şi morală şi politică, a naţiunilor, bogate şi libere, să se transforme în corbi ai nenorocirii altora, tratând cu hoţii cumpărarea produsului muncii furate, - iată măsura lipsei de conştiinţă, direcţie politică şi de morală; măsura putreziciunii unei lumi, menită astfel să devină pradă lesnicioasă celor ce ştiu ce vor, chiar dacă vrerile lor sunt vrerile satanei.

Lipsiţi de arme, nehrăniţi, fără ştiri exacte din lumea liberă, cu tancurile ruseşti în casă, în neputinţă de-a lucra organizat (căci încrederea omului în om a fost cu măestrie măcinată de spionismul sovietic), cu o încordare ce durează neîntrerupt de ani, - speranţa robilor le rămăsese toată la Dumnezeu şi Occidentul liber; din Occident le vin însă samsari, care-i cântăresc, ca mărfi, cu ochi de cunoscător, tocmindu-le munca, sudoarea, sângele. Se înşală însă zarafii fără conştiinţă, dacă ceea ce cară de-acolo îşi închipuie că-s grâne, cherestea, petrol: sunt numai blesteme! Blesteme grele! Îşi vor da de ele seama, când le vor simţi efectele; dar, atunci, va fi prea târziu! -

Petre Vălimăreanu

FRAŢILOR TIMOCENI,De astăzi încolo în novina(=ziar) noastră o să scriem şi pentru Românii de pe valea Timocului şi de pe valea Moravei.Novina "Nădejdea"până acum am scris-o numai pentru Românii din Banat.Ei ştiu să cetească cu slove româneşti,fincă la şcolile lor au învăţat să scrie şi să cetească în limba mamei lor.Dintre Românii de pe valea Timocului şi valea Moravei puţini ştiu să cetească cu slove româneşti.Pentru a lor uşurinţă o să scriem cu slove ciriliţe.

Dar bucuria noastră are să fie mare când voi toţi o să învăţaţi şi o să ştiţi să citiţi bine şi cu slove româneşti.De învăţat n'are să vă fie greu,fincă au mai fost oameni care au învăţat singuri să scrie şi să cetească.Acei care au învăţat să citească cu latiniţă,uşor au să înveţe să cetească şi cu slove româneşti.

Noi credem că o să fiţi tare bucuroşi când o să puteţi să auziţi atâtea lucruri frumoase şi bune,scrise în limba noastră românească.Multe piepturi au să suspine,multe inimi au să tremure de bucurie şi multe minţi au să dorească şi să vrea să audă poveşti,glume,xx cantece şi învăţături spuse şi scrise în limba noastră frumoasă şi dulce.

Suntem tare nemulţumiţi şi vă rugăm să ne iertaţi că nu putem să scriem aşa ca să ne înţeleagă toţi Românii din satele de pe valea Timocului şi valea Moravei.Nu e vina nimănui că suntem mulţi şi răsfiraţi.Am trăit departe unii de alţii şi multă vreme nici nu mai ştiam unii de alţii.De aceea în tot satul sunt câteva vorbe cum în altă parte nu se vorbeşte,dar de înţăles tot ne putem înţălege.

"NĂDEJDEA"(Vârşeţ,24 Ian.1942)

**CANTEC DE NUNTĂ** din Rabrova/Timoc

Haide babă să jucăm
Că fata ne-o mărităm
Ferice de care-a dat-o
Vai de maica cui a luat-o.

Fetiţă cu doi părinţi
Nu grăbi să te măriţi
Că mila dela părinţi
Niciodată n'o mai uiţi
Dar mila dela striin
Ca drumu-ăl cu mărăcini
Când îl calci atunci suspini

Iară mila dela soacră
Ca floricica de troacă
Când înfloare şi nu leagă
Dară mila dela socru
Ca frunza alunului
Pe postul Crăciunului
Dar mila dela bărbat
Ca frunza de păr uscat
Când ţi-o fi cina mai bună
Dă cu pumnul peste gură
Cură sânge închegat
Cu măsele mestecat.

* Auzit dela Penca Savu şi Floarea Anghel,românce din Rabrova-Timoc; îl cântă lăutarii când"se învăleşte"mireasa.-

&&. Ne-au căzut în mână câteva calendare de perete,pe mai mulţi ani,ale Bisericii ortodoxe din RPR.Ele conţin,pe lângă citate scripturistice despre"muncă" şi "pace",care ar vrea să aibă valoare de actuale slogane comuniste,şi un buchet de"date istorice".Câteva exemple: "31 August 1944: Eliberarea Bucureştilor de către Armata Sovietică"; "21 Ian.1924: Moartea lui Vladimir Ilici Lenin,geniul creator al Partidului Comunist(bolşevic)al Uniunii Sovietice şi al primului stat socialist"; "2 Febr.1943: Victoria istorică dela Stalingrad a Armatei Sovietice asupra armatelor fasciste"; "16 Febr.1933: Eroicele lupte dela Griviţa ale muncitorilor c.f.r. împotriva regimului burghezo-moşieresc"; "23 Febr.: Ziua Armatei Sovietice,eliberatoarea ţării noastre"; "6 Martie 1945: Forţele populare conduse de P.C.R. aduc la cârma ţării guvernul democratic Dr.Petru Groza"; "8 Mai 1921: Crearea Partidului Comunist din Romania,luptător dârz şi neobosit pentru o viaţă bună a celor ce muncesc"; "23 Aug.1944: Ziua eliberării naţionale a României de către glorioasa Armată Sovietică"; "7 Nov.1917: Marea Revoluţie Socialistă din Oct.1917 pune bazele primului stat din lume al muncitorilor şi ţăranilor,deschizând o nouă epocă în istoria omenirii"; "21 Dec.1879: Ziua de naştere a lui I.V.Stalin,conducătorul şi învăţătorul oamenilor muncii din lumea întreagă,genialul luptător pentru cauza păcii şi a libertăţii popoarelor,cel mai bun prieten al poporului nostru"; "5 Martie 1953: Moartea lui I.V.Stalin"; etc.

Asemenea calendare,care,destinate credincioşilor din România ai lui Crist,glorifică cu atâta zel victoriile Satanei,vorbesc cel mai elocvent despre halul de aservire a Bisericii oficiale din patria subjugată!

&&. Radio Londra din 9 Iulie a anunţat că în Anglia s'a constituit o Societate anglo-română cu scopul de a cultiva raporturile de prietenie între cele două popoare. După statut,nu pot face parte din această societate"comuniştii" şi"legionarii".

Prevederea este fără rost: comuniştii în Anglia se numesc"rezistenţi", iar legionarii nu prea se îndeasă unde pute a usturoi...



## RĂSPUNDERILE PRĂBUŞIRII DELA 23 AUGUST

Păşim zilele acestea în al XIII-lea an dela capitularea României.Va fi iar prilej pentru ştiuţele încriminări sau discriminări.Căci fatala zi n'a căşunat poporului român numai lacrimi şi sânge,ci şi multă risipă de cerneală.. Poate n'am interveni în discuţie,devenită oţioasă,dacă nu s'ar fi împlinit,anul acesta,20 de ani de când Căpitanul a făcut memorabilele declaraţii de politică externă.După un deceniu şi mai bine de fărădelegi comuniste nu cred să se găsească român cu mintea întreagă şi nedenaturat care să considere"23 August" ca"ziua eliberării naţionale"; persistă însă multă confuzie în legătură cu stabilirea răspunderilor sau,mai bine zis, a tuturor răspunderilor.Greşita postulare a problemei,se înţelege,a convenit multor vinovaţi sau interesaţi.

Eroarea,după noi,constă în aceea că s'a luat capitularea dela 23 August ca dată de plecare şi nu ca rezultat al unui lanţ de greşeli sau acţiuni criminale.S'a insistat mai mult asupra a ce a urmat după ziua fatală şi nu cum s'a ajuns la ea.De superficiala postulare a problemei profită în primul rând capitularzii.Căci -obiectiv vorbind- dacă ne mărginim a lua în considerare numai situaţia de fapt din preajma nefastei zile,când armatele bolşevice invadaseră Moldova,se poate pune în discuţie -mai ales de către adepţii aşa zisei"raţiuni de stat"- de nu era mai puţin catastrofală încetarea ostilităţilor decât continuarea lor,fără multe şanse de succes,în inima teritoriului naţional.Mai ales că puţin înainte avusese loc în prim cartier general atentatul contra lui Hitler -era ceva putred la Berlin..-,iar la 6 August,în ultima întâlnire cu mareşalul Antonescu, Führerul nu putuse oferi Conducătorului nicio contribuţie militară efectivă spre a putea face faţă noii situaţii de pe front.Aceasta constitue de altfel,în esenţă,justificarea capitularzilor.Subterfugiul e însă evident: se invoacă o situaţie disperată ca circumstanţă atenuantă tocmai de către aceia cari au uneltit să o creeze! Poziţia acestora frizează absurdul.Dar în această perspectivă mai cuprinzătoare,sfera responsabilităţilor se lărgeşte.Intrebarea care se pune,este: au oare dreptul moral de a poza ca martiri,sau a se transforma în acuzatori,aceia cari,deşi n'au participat la capitulare,totuş,conştient sau nu,au contribuit la crearea situaţiei disperate de care am amintit?

Problema deci are mai multe aspecte de cum ar părea la prima vedere. După părerea noastră,spre a putea stabili în mod obiectiv şi integral răspunderile în legătură cu"23 August",e neapărat nevoe a se lua ca punct de plecare un moment important din orientarea noastră externă,în strânsă corelaţie cu evoluţia situaţiei interne.Şi acest moment îl oferă acţiunea de apropiere de Rusia Sovietică întreprinsă de Nicolae Titulescu în primăvara anului 1936.Acţiunea aceasta,stranie,şi în disonanţă cu tradiţiile noastre statale şi cu instinctul de conservare al naţiei,a determinat cunoscuta luare de poziţie a Căpitanului,manifestată prin declaraţiile dela 30 Mai 1936 şi"memoriul adresat Regelui,oamenilor politici şi Ţării" la 5 Noembrie acelaş an.Acum două decenii,în cuvinte de rezonanţă profetică, pe care mulţi nu le-au înţeles atunci,el a proclamat că,peste toate aparenţele,"faţă în faţă stau numai două lumi",şi că"apropierea de Rusia constitue un gest de trădare pe care poporul român îl face faţă de Dumnezeu şi faţă de ordinea morală a acestei lumi.Numai cu sânge,cu sânge mult vom putea în viitor să ne răscumpărăm onoarea pierdută...".

Poziţiile au fost deci bine delimitate atunci.Numai după gradul de înţelegere sau neînţelegere a sensului acestei decisive lupte"între două lumi" se pot aprecia acum,la două decenii,meritul sau vinovăţia în raport cu pregătirea zilei negre,a stării de robie în care a fost împins poporul nostru. E clar că toate măsurile sau prigoanele menite să anihileze rezistenţa elementelor organic anticomuniste au contribuit în ultimă analiză la pregătirea terenului pentru ziua fatală.Şi toţi acei cari din interes,răutate sau prostie,au prigonit sau au incitat la prigoane,poartă o cutremurătoare răspundere.

Incapacitatea de orientare a clasei noastre conducătoare în clipele de răscruce ale ultimelor decenii se datoreşte mai multor cauze.Spaţiul prezentului articol nu îngădue o analiză mai pe larg.Ne mărginim să arătăm că relaxarea moravurilor,care a urmat după războiul întregirii,a alterat nu numai instinctul de conservare naţională,dar şi echilibrul sufletesc necesar întrebuinţării cu folos a prea delicatei"raţiuni de stat",- de care fac adesea caz politicianii înfumuraţi dar care presupune un mare sentiment de răspundere; mentalitatea de parveniţi,care-i făcea să fie sensibili la epitete date de circumstanţă -"mare european","om de oţel",etc.-,

le anula orice poziţie proprie românească în judecarea evenimentelor politice,degradându-i la o jalnică iobăgie sufletească faţă de aşa zişii-aliaţi fireşti"; de altă parte,operarea în gândirea politică cu jaloane perimate şi noţiuni golite de orice conţinut i-a derutat şi mai mult.Broşura d-lui Creţeanu: "Politica de pace a României faţă de Uniunea Sovietică", constitue o adevărată ilustrare în acest sens.Aşa se explică atâtea absurdităţi în politica noastră externă şi internă din ultimele decenii.Au trebuit impulsurile de delincvent ale lui Călinescu şi sadismul scelerat al lui Carol al II-lea pentru ca aceste absurdităţi să se transforme în crime împotriva umanităţii.

Pentru a avea însă o explicaţie mai completă a acestor absurdităţi criminale e bine să relevăm şi unele fapte stranii din politica"aliaţilor noştri fireşti",de la care primeau sugestii politicienii noştri.Suntem înclinaţi a crede că,dacă politica externă britanică rămânea pe linia ei tradiţională,de multe"suferinţe,sudoare,lacrimi şi sânge" ar fi fost cruţată ţara noastră,Europa şi poate lumea întreagă.In orice caz,hoardele eurasiatice nu s'ar fi instalat pe Elba,în inima Europei.Nenorocirea a fost că s'a provocat şi aici o criză de structură.Perturbaţia şi desechilibrul s'au produs nu atât pentrucă elementul pasional adus de Churchill căpăta preponderenţă în politica britanică,ci pentru faptul că această pasiune se altoia acum pe tendinţe străine de interesele poporului englez.Intr'o însemnare din memoriile marelui American,care a fost James Forrestal,se poate citi această revelatoare mărturisire făcută în 1939 de Sir Neville Chamberlain,fostul prim ministru britanic,substituit apoi de Churchill: "L'affaire de la Pologne n'etait pas une cause de guerre ni pour la France ni pour le Royaume-Uni.. Sans le harassement constant de Washington(F.D.R.), cette guerre n'aurait pas eu lieu.. L'Angleterre a été forcée d'entrer dans cette guerre par Washington et par la Juiverie mondiale"...

De altfel,după răsboi a apărut în Statele Unite o întreagă literatură pentru demascarea uneltirilor lui Roosevelt şi a anturajului său.Conspiraţia pentru favorizarea expansiunii bolşevice a luat proporţii înspăimântătoare.In Marea Britanie nu s'au produs încă asemenea reacţiuni -probabil datorită faptului că trăeşte Churchill,care continuă încă a domina viaţa publică engleză.Recunoaşteri însă ale erorii -fie şi de circumstanţă- au fost.Un cunoscut publicist,specialist în problemele Europei orientale, Hugh Seton-Watson,care după toate aparenţele pare a fi şi mentorul"democraţilor"balcanici,admitea că s'a înţeles rău natura bolşevismului rus. Aceasta,chiar intr'un articol din"La Nation Roumaine"(Febr.1952),menit să fie un certificat de bună purtare pentru cei ce au contribuit la"23 August"! "Le sort terrible -scrie el textual- qui a été celui de la Roumanie depuis 1944,fait partie de toute la tragedie de l'Europe orientale,pour laquelle il est certain qu'il faut énergiquement blâmer la carence de la politique britannique et americaine.Les chefs politiques et les peuples de Grande-Bretagne et d'Amerique n'ont pas compris la nature du bolchevisme russe".Mai mult: "La sovietisation de l'Europe orientale aurait pu être empechee non pas par une action speciale en Roumanie,mais par la menace de la puissance écrasante des armées occidentales,qui étaient en 1945 infiniment superieures a celles de la Russie.L'emploi de cette menace aurait pu obliger les Russes à evacuer l'Europe orientale.Mais on n'a pas usé de cette menace,car les chefs et les peuples de Grande-Bretagne et d'Amerique considéraient les Russes comme des amis,cependant que les Russes les considéraient comme des ennemis".Chiar dac'ar trebui privită cu rezervă această candoare britanică,trebue să recunoaştem totuş că francheţa cu care sunt admise erorile e tipică genului englez.Dar,probabil ca să-şi menajeze protejaţii("democraţii balcanici"),autorul se grăbeşte să adaoge: "Le fait que des Roumains d'extrême droite aient dénoncé le bolchévisme dans les termes les plus brutaux ne veut dire qu'ils aient compris sa nature"... Nu! Doamne fereşte!

Aşa dar,lipsiţi de poziţie şi perspectivă proprie,politicienii noştri,aşa zişi"democraţi","n'au înţeles nici ei -caşi aliaţii fireşti- natura bolşevismului rus",cu toată vecinătatea Rusiei Sovietice,- şi ca atare şi-au articulat întreaga lor activitate politică după sugestiile venite în ultimă analiză dela dubioasa clică ce înconjura pe atunci pe Preşedintele Roosevelt.In felul acesta,ei nu numai că n'au înţeles lupta decisivă între "două lumi",dar s'au plasat tot timpul pe poziţia şi în slujba lui Anticrist,care-şi sincronizează acţiunile pe toate planurile pentru dominaţia mondială.Păcatul lor îl ispăşeşte astăzi cu lacrimi şi sânge întreg neamul românesc.Justificarea lor cu"situaţia disperată" arată nu numai falsitate,dar şi cinism.



Răspunderile însă nu se opresc aici.Ele apasă şi pe mulţi dintre acei patriotarzi cari pretind că au dus"răsboiul sfânt" sau au afirmat"poziţii româneşti".Intr'adevăr,iobăgia sufletească faţă de"aliaţii fireşti"nu copleşea numai pe politicienii la cari ne-am referit,ci şi pe colaboratorii cei mai intimi ai mareşalului Antonescu.De altfel,cu rare excepţii,mai întreaga lui garnitură era constituită din oameni proveniţi din lumea veche. Ţelul lor era să se acomodeze situaţiei,pentru a beneficia de avantajele puterii şi a sabota din interior.Şi operaţia n'a fost grea,dată fiind pe de o parte firea extrem de orgolioasă a lui Antonescu,care se mlădia la linguşiri,iar pe de alta urmele lăsate în formaţia sa de acelaş ambient,pe care totuş îl detesta.La aceasta a trebuit să se adaoge -cum vom vedea- egocentrismul,opacitatea şi înfumurarea germană,cum şi dezolanta perspicacitate politică a unui"comandant"de Mişcare,promovat în condiţii atât de suspecte.

Efectele acestor subminări din interior n'au întârziat prea mult.La intrigile lor perfid semănate în terenul fertil pe care-l oferea orgoliul lui Antonescu,regimul Naţional-Legionar a început să scârţâie tot mai mult şi când,prin concesii făcute Nemţilor în detrimentul statului,au reuşit să capteze bunăvoinţa acestora,l-au încurcat pe paranoicul cocoţat în fruntea Mişcării,aruncându-l pe poziţia stupidă a"rebeliunii"din Ianuarie 1941.Stăpâni necontrolaţi pe întreg aparatul de stat,ei nu numai că-şi puteau continua nestingheriţi afacerile veroase,dar îl aveau pe Antonescu -după expresia lor preferită- "în buzunar"şi,prin aceasta,pe"nătărăii de Nemţi". Prigoana împotriva Mişcării se pornise cu acelaş sadism carlist.Şi au făcut toate nelegiuirile pentru ca o prăpastie fără fund să se caşte între Conducătorul statului şi singurul organism politic care în acea conjunctură îi putea oferi suportul necesar.Antonescu îşi tăia singur craca de sub picioare."Răsboiul sfânt" împotriva"comunismului ateu" s'a pornit deci,în ţara răvăşită sufleteşte,cu elementele cele mai anticomuniste înlăturate şi prigonite.A fost primul şi cel mai mare act de sabotaj pe plan intern. Pe plan extern,uneltirile s'au extins fără nicio stingherire de îndată ce au început să se ivească primele greutăţi pe front.Din cartea ambasadorului italian la Bucureşti,Bova Scopa(Colloqui con due dittatori,1949),se poate aprecia cât de vastă era reţeaua acestor uneltiri,la care participa activ şi Mama Regelui Mihai.Conjugate pe plan mondial de cripto-comuniştii din Occident -care operau acoperiţi de prestigiul lui Roosevelt şi Churchill-,şi având complicitatea lumii vechi din statele care duceau războiul anticomunist,"loviturile de stat" au început să se declanşeze în serie tocmai în clipele când conveneau mai bine Sovietelor.

In această serie a intrat şi lovitura dela 23 August 1944,cu"capitularea fără condiţii".Abia la procesul din faţa"Tribunalului poporului"comunist,când miniştrii săi,civili şi militari,se desvinovăţeau,lăudându-se cum au sabotat"răsboiul sfânt",mareşalul Antonescu şi-a putut da seama de amploarea trădării clocite de"câinii săi credincioşi"; regretul însă de a fi prigonit pe legionari -se spune- că l-a rostit în faţa plutonului de execuţie,compus mai mult din speţa acelor venetici pe care el o salvase de furia germană,punând adesea în joc prestigiul statului,mărit prin vitejia celor ce sângerau pe front. Din punct de vedere moral,ţinuta demnă pe care mareşalul a avut-o la proces şi'n faţa morţii îl scoate din comun şi merită toată admiraţia.Insă,ca om de stat şi ca strateg,îşi are şi el partea lui de vină la pregătirea zilei fatale de la 23 August,fiindcă,cum am spus, şi-a distrus singur baza politică necesară,care l-ar fi scutit de asemenea surprize.Cât despre"câinii săi credincioşi" -ca să-i folosim expresia-,ei, prin comportarea lor,s'au dovedit elemente nedemne,ca să nu spunem adevărate potăi; aceştia şi-au ispăşit pedeapsa meritată.De aceea considerăm ca o imprudenţă,din partea zeloşilor lor căpătuiţi din exil,să-i prezinte,în polemicile lor cu"capitularzii",drept victime sau martiri.Intre aceştia nu există nicio diferenţă fiindcă,din poziţii diferite(exterioare sau interioare),ei au lucrat tot timpul în favoarea duşmanului care ne-a cotropit ţara.Răspunderile sunt deci aceleaşi.

Evident,uneltirea nu putea să capete atâta amploare dacă n'ar fi fost opacitatea,înfumurarea şi egocentrismul german.Conducătorii nazişti n'au înţeles nu numai momentul istoric al"răsboiului între două lumi",dar nici amploarea forţelor pe care le provocaseră în toate direcţiile.Ei au pornit dela concepţia greşită,care se preconiza şi în"Mythosul"lui Rosenberg,de a vedea în celelalte mişcări naţionaliste nu aliaţi în lupta grea contra acelora"care luptă pentru nimicirea neamurilor şi pentru prăbuşirea civilizaţiei creştine"/,ci virtuale piedici în planurile lor de dominaţie.Această

concepţie însă le-a fost fatală. I-a dus şi pe ei în situaţia absurdă de
a-şi distruge singuri puţinele prietenii şi puncte de sprijin pe care
le-ar fi avut într'o lume de vrăşmaşi. In România, această poziţie absurdă
şi dăunătoare pentru toţi a fost avalată şi de unele elemente germane lo-
cale, pe cât de obtuze pe atât de ambiţioase. Toate aceste elemente, în plin
răsboi, când încă nu se deciseseră sorţii pe câmpurile de bătaie, făceau
planuri pentru mişcări de translaţie a populaţiilor negermane ~~spre spaţiul~~
eurasiatic, spre a asigura astfel un"spaţiu vital german" cu populaţie omo-
genă! Ebrietatea primelor victorii i-a făcut să-şi piardă cel mai elemen-
tar simţ al măsurii. Aşa se explică de ce în România, în momentul când Miş-
carea Legionară îndura sălbatica prigoană, ministrul"Marelui Reich" la Bucu-
reşti, naţional-socialistul von Killinger, spre a demoraliza şi mai mult,
gratifica pe cei ce pătimeau pentru credinţa lor cu epitete bădărăneşti de
"pigmei", "hoţi de drumul mare", etc., spre marea satisfacţie a politicieni-
lor"antonescieni" sau"rezistenţi", cu cari combina afacerile şi politica.
Aceste porniri împotriva Mişcării Legionare au fost atât de evidente,
încât nu le-au putut nega nici adversarii de bună credinţă. Cum remarca pu-
blicistul evreu R.Blumenfeld într'o broşură intitulată"Pensée concernant
la Roumanie": "Se rendant compte qu'une étroite collaboration serait im-
possible, Antonesco, a cherché a gagner la confiance de Hitler pour un gou-
vernement debarassé des légionnaires.. Ce dernier craignait peut-être que,
misant sur ce mouvement revolutionnaire il ne puisse accaparer l'industrie
lourde, le petrole et les cereales roumaines.. Il craignait les mouvements
nationalistes qui auraient pu se retourner contre lui et préferait des gou-
vernements plus dociles". Acesta este adevărul, spus de cineva care numai de
filolegionarism nu poate fi bănuit. Predilecţia lor pentru"docilitate" le
va fi însă fatală. "Docilitatea"din vremuri bune va fi scump plătită în
momentele grele. Lipsa lor de viziune politică şi de loialitate faţă de o
Mişcare politică prietenă şi martirizată a contribuit şi ea la ziua fata-
lă dela 23 August cu întreg dezastrul militar pe care l-a adus. De aceea
ei n'au nici un fel de autoritate morală de a face imputări: şi-au ispăşit
propriile greşeli.

Din păcate, nici Mişcarea Legionară nu poate fi scutită de imputări
pentru ziua fatală. Nu ne gândim la marea masă legionară care, plină de ab-
negaţie şi cu instinctul sănătos, mergea cu elan pe linia trasată de Căpi-
tan în această luptă între"două lumi"; ci ne referim la acea conducere im-
provizată -excrescenţă a vremurilor turburi survenite după decimarea majo-
rităţii cadrelor formate de Căpitan-, care, conştient sau inconştient, a fă-
cut jocul duşmanului. E adevărat că la proclamarea statului Naţional-Legio-
nar, impus de conjunctura politică după prăbuşirea graniţelor, condiţiile
erau grele; dar ele s'au agravat şi mai mult din lipsa de perspicacitate
politică a acestei conduceri improvizate, impusă Mişcării. La egocentrismele
germano-antonesciene amintite -în dizonanţă cu marele obiectiv istoric pre-
vestit de Căpitan- se adaogă acum şi arivismul orb şi deseori pueril al
improvizaţilor. In loc ca să se purceadă la refacerea Mişcării răvăşite de
prigoane, înglobând toate elementele disponibile verificate, s'a cultivat
spiritul de gaşcă, promovându-se de multe ori elemente suspecte, fapt care
a mărit anarhia atât în Mişcare cât şi în viaţa de stat. Scene publice pe-
nibile ca aceea cu"avansările" dela Iaşi(8 Nov.1940), sau"decorările" dela
biserica Gorgani(30 Nov.), nu erau de natură a impune partenerilor intere-
saţi, cari ne pândeau greşelile. In asemenea condiţii de slăbiciune, nu numai
că pretenţiile de preluarea integrală a puterii păreau exagerate, dar chiar
menţinerea posturilor deţinute deja de Mişcare se punea în discuţie. S'a
ajuns astfel la paradoxala situaţie ca tocmai factorii care, cum am văzut,
nu înţelegeau adevăratele cerinţe ale momentului istoric, să impute Mişcării
acest lucru! Aşa zisa necesitate pentru"restabilirea ordinei" într'un mo-
ment când Ruşii provocau la frontieră, a dus la"rebeliunea" dela 21 Ian.
1941, preludiul loviturii dela 23 August 1944. Egocentrismul, incapacitatea
şi arivismul au scos Mişcarea ca factor creator de istorie tocmai când era
momentul ei cel mai decisiv. Şi chiar dacă climatul eroic creiat de Căpitan
îşi găsea expresia în vitejia armatei de ţărani ce luptau prin stepele ru-
seşti, Mişcarea Legionară, ca organizaţie politică, era dénigrată şi umilită
prin crearea acelor infame"batalioane de reabilitare": nu se putea o mai
mare satisfacţie pentru dubiosul anturaj al lui Antonescu! Dar asemenea
satisfacţie o putea oferi numai o conducere nătângă, desorientată, care se
pierdea în nimicuri.

In cursul răsboiului, când elementul militar devine preponderent -cum
s'a dovedit dealtfel chiar în statele totalitare ca Germania şi Italia, ai
căror şefi creaseră armatele respective- era de neconceput o substituire



a mareşalului Antonescu. Totuş, paranoicul dela conducerea legionară a spe-
rat acest lucru! De aceea, fugit după"rebeliune", a făcut obstrucţie şi a
torpilat orice încercare de reconciliere cu Conducătorul statului, chiar
când acesta, sub presiunea greutăţilor răsboiului, s'a arătat sincer dispus
în acest sens. Această obstrucţie se conjuga cu cea făcută de cei din antu-
rajul mareşalului, în frunte cu Mişu Antonescu, cari nu vroiau să-şi diminu-
eze poziţia tocmai când uneltirile lor se ramificaseră în toate sectoare-
le, interne şi externe, pentru sabotarea"răsboiului sfânt". Răspunderea deci
a fostului şef şi a clicii sale, pentru ziua de 23 August, e cel puţin la
fel de mare ca a celorlalţi uneltitori. Ei au trădat linia Căpitanului şi
au făcut să rateze misiunea istorică a unei întregi generaţii, periclitând
prin asta însăşi existenţa neamului. Aceasta este de ajuns pentru ca isto-
ria să-i găsească"bicisnici şi netrebnici".

La două decenii de la avertismentele date de Căpitan în legătură cu
orientarea noastră externă, am găsit necesar să amintesc aceste adevăruri,
neplăcute pentru mulţi. Răspunderile pentru ziua prăbuşirii trebue să apese
multe conştiinţe. Singurul care are autoritatea morală de a face imputări,
pe plan naţional şi chiar internaţional, e Căpitanul. Şi toţi legionarii
cari au rămas fideli îndrumărilor sale, luptând chiar în infamele"batali-
oane de reabilitare".

Noi am fi bucuroşi dacă"aliaţii fireşti"ar restabili situaţia în Eu-
ropa orientală; am dori ca făgăduiala lui Hugh Seton Watson că"les Occiden-
taux auront encore l'occasion de s'acquitter de leur dette", să se realize-
ze, iar protejaţii săi să aibă completă satisfacţie. Dar politica"coexisten-
ţialistă"preconizată de ţara sa, şi atitudinea presei britanice, care comba-
te orice poziţie americană mai fermă faţă de Soviete, nu sunt deloc încura-
jante. Complicităţile cripto-comuniştilor sunt încă întinse. Narcoticul"co-
existenţei" poate să-şi facă iar efectul. Dar, de data asta, ziua fatală va
veni pentru întreaga aşezare creştină. Şi va constitui o slabă mângâiere
faptul că actualul sau un alt Watson va explica dezastrul prin aceea că
"les chefs politiques et les peuples de Grande Bretagne et d'Amerique
n'ont pas compris la nature du bolchévisme russe". De aceea avertismentele
date de Căpitan, acum două decenii, sunt şi azi valabile. Bine ar fi ca ele
să călăuzească paşii celor ce"decid"!

Justin Sever

## CĂLINA

Din nou şi'nvoaltă visul alb grădina,
Din nou descânt'al primăverii stol,
Dar nu mai înfloreşte acum Călina
Cu râsul ei, cu cântecul domol,
Căci dus a fost şoimanu-i Armatol,
Bărbatul ei, mărirea-i şi lumina,
Şi plaiul tot în faţă-i pare gol
Din cuibul ei de vultur, Sămărina.

Dar, ederă-agăţată de-o tulpină,
Lipit e gându-i pururi de cel dus.
Ea candela-şi aprinde şi se'nchină,
Trăeşte răzimată'n cel de sus
Şi crede că el tot are să vină.

Şi'n liniştea ei mândră şi senină,
Când merge la biserică pe plaiu
Răsare, chiparos într'o grădină,
Inaltă, cu ochi negri, păr bălaiu,
Cu pasu-i, cu făptura-i de regină
Şi tot drumeţu'n urma ei suspină
Şi stă fără de grai.

In mersul ei ce har şi cuviinţă,
Şi'n uitătura ei plecată'n jos
Şi'n portul ei şi'n toată a ei fiinţă!
Iar pe obrazu'ncondeiat frumos
E farmecul sporit de suferinţă,
E nimbul unui suflet dureros.

Mi-aduc aminte. Din copilărie
Te-am cunoscut, nevastă fără pată,
Şi blândă şi duioasă şi'nălţată,
Că sufletu-mi şi-acum se'nchină ţie,
Sărută umbra ta străluminată.

Ce mai feciori de celnici te peţiră,
Din munţii noştri, lamură fruntaşă,
Ce daruri pentru tine risipiră!
Tu i-ai respins pe toţi şi, pătimaşă,
Te-ai mulţumit cu soarta de martiră!

Şi nimănuia nu te-ai plâns vr'odată,
Suspinele ţi-ai'nnăbuşit în tine
Sub pieptu-ţi plin de floare miresmată,
Şi ţi-ai zâmbit necazul la ciocine,
De te-au crezut cu toţii împăcată.

Săpat a fost adânc în sânu-ţi dorul
Şi te-a robit credinţa ta curată
Şi, cât ai suferit pe calea-ţi dată,
O clipă nu ţi-a şovăit piciorul
Şi drept ai stat ca marmura sculptată.

Dar ţi s'a irosit mereu puterea
Ca apa ce se svântă din cisternă,
Şi totuşi capul nu ţi-ai pus în pernă,
Ci pe picioare te-a sleit durerea,
Regretul, nostalgia ta eternă.

Te plâng şi azi când eu mi-aduc aminte,
Podoabă de femee, floare rară.
Uimit de-a ta virtute legendară,
Te văd plutind în slavă printre sfinte,
Icoană de lumină şi de pară.

Gh.Murnu

&&. La 16 Martie, d-l Iancu Fleşeriu a trimis o scrisorea lui Sima. Regretăm că n'o putem publica, din lipsă de spaţiu: ne-ar lua 3 pagini! Regretăm: pentrucă d-l Fleşeriu, până acum unul din cei mai fideli câini ai izmănarului, desvăluie aici, în perfectă cunoştinţă de cauză, toată cloaca ce domneşte în mica gaşcă a ultimilor "oameni de credinţă", confirmând din plin acuzaţiile de atâţia ani din "Vatra".

Sima, zugrăvit de fostu-i aghiotant, este "lipsit de simţul răspunderii propriilor lui fapte", fără "conştiinţă împăcată"; "ai dat afară (din casă) pe Alice Ponta -spune Fleşeriu- fapt pe care decedata l-a sesizat şi mi l-a mărturisit plângând"; "ai reuşit să decapitezi (Mişcarea) ucigând atâtea şi atâtea credinţe şi suflete"; "ai reuşit să murdăreşti şi necinsteşti" locul lui Codreanu; "dădeai banchete, făceai voiaj de plăcere cu familia cheltuind mii de pesetas şi împărţind ajutoare la persoane din afara Mişcării pentru a ţi-i face aderenţi personali" ("prietenii întreţinute cu bani"), în timp ce brigadirii munceau cu 100 pesetas pe săptămână! Nici nu era altceva de aşteptat dela haimanaua care, mustrat pentru adulter, spunea propriei soţii: "eşti liberă să faci şi tu ce vrei"!..

Să fi aflat "nea Iancu" aşa de târziu de "dosarul ruşinii"? Aş! Cearta a pornit dintr'o chestie de biştari, - pe cari Sima şi-a trimis gealaţii să-i ia cu forţa dela Fleşeriu. Şi aceştia s'au executat "legionăreşte" (a la Sima): "Vin din partea lui Sima -spune unul- şi am ordin să nu te lăsăm până nu ne predai banii"; "Dumnezeii tăi, escrocule! -spune altul- din mâinile mele nu scapi în această noapte! sunt hotărît la orice!". Şi-aşa, cu "constrângerea, bruscarea şi ameninţarea cu moartea", în plină stradă, omul, "abia operat şi încă în tratament", n'a avut încotro, a trebuit să scoată gologanii, dând prilej lui Sima să-şi înscrie pe răboju-i revoluţionar o nouă.. "biruinţă"; dar, constată "nea Iancu", "tot ca victorie ai considerat şi prezenţa la Majadahonda, la 13.I.1956, a lui Seicaru, cel cu Insula Serpilor: cel ţintuit de Căpitan în ultima Lui scrisoare; cel cu complotul lui Stelescu; cel căruia i-ai dat ajutoare din sumele încasate pe jertfele camarazilor plecaţi şi căzuţi în ţară; cel căruia, azi, îi faci reclamă în Exilul Romanesc, insultând în acelaş timp şi în aceeaşi foaie pe ostaşii Gărzii de Fier". Fleşeriu vorbeşte şi de "scrisoarea lui T. Borobaru, care fu în stare să spună că ia asupra lui paternitatea fătului cu pricina. Cei ce încă îţi calcă urma, nu simt mirosul pe care-l emană un astfel de mediu? E oare posibil ca acest mediu să mai vorbească în numele Mişcării"?..

Gluma a parte, concluzia e foarte tristă. D-l Fleşeriu, legionar vechi, chiar gradat (instructor), fost prefect de Sibiu, om trecut prin lagăre, care singur se laudă că "n'are nicio umbră care să-i întunece prezenţa în Garda de Fier" ("am în jurul meu duhul Căpitanului şi Corneliu Georgescu, martori de comportarea mea ca om şi legionar; am propria mea conştiinţă care neîncetat m'a călăuzit pe drumul adevărului, corectitudinei şi onoarei, legi pe care d-ta le-ai compromis, compromiţând astfel renumele de legionar"), află încă de la 3 Nov. 1953, cum singur spune, de "dosarul ruşinii", fapt pe care-l califică de "punibil"; totuş, a trebuit să vie bătaia dela "camarazi", ca să se lase de gaşca lui Sima!

Acest suflet, noi nu credem că-i de legionar luminos, ci de rob. Se ştie cum, în primăvara tulbure din 1945, Fleşeriu, departe de conştiinţa adevărului, corectitudinii şi onoarei, a fost gata, la ordinul lui Sima, să facă moarte de om; e acelaş individ care, prefaţând cartea lui Corneliu Georgescu "Pe drumul cu arhanghelii" (1952), - după ce afirmă că acesta, ieşind dela Vaslui, "şi-a dat seama că Arhanghelul a pus steagul Mişcării în mâinile celui mai vrednic şi mai viteaz dintre ostaşii Căpitanului" (do'urît s'a mai ars "Arhanghelul"!), şi-i pune în gură raportul de reangajat: "Comandante, legionarul Corneliu Georgescu este gata şi aşteaptă ordinele Dv", - îşi permite să spună nerozia că "dacă numai acest act l-ar fi săvârşit Corneliu în întreaga lui viaţă, şi-atunci ar fi binemeritat dela Mişcare"!..

Nu ştim ce cale va mai lua d-l Fleşeriu; după noi, niciunul din cei ce au fost absenţi la durerile Mişcării, rămânând să îngroaşe impostura, n'ar trebui reprimiţi în vecii vecilor în Mişcarea Căpitanului.-

&&. Suntem informaţi că autorităţile reperiste au început să dea vize de ieşire unor rude de-ale exilaţilor. Manevra este clară: în timp ce riscă foarte puţin, căci vize se dau doar celor de cari, pentru motive mai ales familiale, sunt siguri că se întorc, aşa că vor evita să spună adevărul în străinătate, - reperiştii vor să împuşte cu un glonţ doi iepuri: pe de o parte, să lase impresia că nu mai e nicio cortină, circulaţia fiind liberă; pe de alta, să mărească râca între refugiaţi făcând să crească neîncrederea unora faţă de alţii: căci, desigur, cei cu neamuri "favorizate" e firesc să fie bănuiţi de "dublu joc", de legături suspecte.-



## CALENDAR NATIONAL

Iulie (1855): Alecsandri asistă la deschiderea Expoziţiei universale, Paris.

1 Iulie-16 Aug. (1281): Intr'o lună şi jumătate se încheie la Geneva, în port, 27 de contracte de expediţie de mărfuri cu destinaţia Vicina, port la Dunăre, în Dobrogea, unde exista o Mitropolie ortodoxă şi o mânăstire catolică de franciscani.

4 Iulie (1906): Fondarea Uniunii şi Ligii Românilor din America.

5 Iulie (1905): Grecii rănesc grav pe dr. Pucerea, fost director al Liceului romanesc din Bitolia (Macedonia).

6 Iulie (1906): Grecii ucid pe Dumitru Paciaura, lângă Topleani.

7 Iulie (1905): Grecii ucid pe Cristache Toli din Gramaticova.

9 Iulie (1520): Data hrisovului comisiunii mixte speciale, care, pe vremea Domniei lui Neagoe Basarab, precizează din nou hotarul dintre Oltenia şi Ardeal. E prima "hotarnică" păstrată la noi cu privire la marginile ţării.

11 Iulie (1917): "Poporul României moderne trebue să graveze bine în sufletul său această dată, căci la 11 Iulie 1917 pentru întaia dată armata sa tânără, care-şi primise botezul de sânge numai cu 40 de ani înainte la Grivita, înscrie în istoria sa prima victorie în adevăratul înţeles al cuvântului, adică: victoria ofensivă şi definitivă. Şi în alte lupte au dat trupele române dovadă măreaţă de o bravură, cu care s'ar putea mândri orice armată din lume, dar această bravură ele au desfăşurat-o apărând terenul, pe care se găseau, oprind pe inamic de a învinge, cată vreme la Mărăşti au învins ele însele". (Averescu, într'o conferinţă din 1927) -

14 Iulie (1906): Grecii ucid pe Nicu Vasile Iorganda din Patacina şi pe Dima Colie din Gramaticova; la 15 Iulie (1905), ei ucid pe Sterie Amitru din Ogani, şi (1904) rănesc grav pe Nicolae Tomaide din Negovan; la 17 Iulie (1906) ucid pe fraţii Taşu şi Guşu Ioga (Iogoleanu) la Libanova şi pe Sterie Manu, la Klova; 20 Iulie (1905): Romanii din Selia sunt somaţi de greci să-şi închidă şcoala şi biserica; a doua zi, grecii incendiază la Pleasa cărţile liturgice române şi, 1907, ucid pe fraţii Vanalie şi Nic. Toma Tase, la Cruşova.

21 Iulie (1907): Moartea pictorului Nicolae Grigorescu.

22 Iulie (1905): Grecii ucid pe Toli Papa, pe fiul său Sterie şi pe Costache Peride, fiul preotului roman din Avdela; 23 Iulie (1906): Grecii ucid pe fraţii Mihai, Gheorghe şi Tacu Manciu pe drumul Magarovei; pe bătranul (72 de ani) Dicea Guşu şi pe fiul său State, din Hrupişte; şi pe un păstor "fârşerot" la Breaşteni.

24 Iulie (1524): Vladislav Voevod dărueşte cu un hrisov bolniţei (=spital) dela mânăstirea Sâmidreni şi azilului de săraci dela Argeş "toate brânzeturile care se vor alege din jud. Păduret, orice s'ar alege venit, sau brânză de burduf, sau caş sau orice alt venit". Să se remarce existenţa, pe atunci, în Ţara Romanească, a unui spital şi a unui azil de săraci! Judeţul Păduret se afla între Muscel şi Argeş.

24 Iulie (1850): C. Negruzzi, director al departamentului lucrărilor publice, în Moldova.

24 Iulie (1906): Grecii ucid 2 păstori români la Zeligati.

25 Iulie (1913): Nicolae Pasici, primul ministru al Serbiei, către Titu Maiorescu: "Domnule Preşedinte al Consiliului, Ca răspuns la nota ce Excelenţa Voastră a binevoit să-mi trimită la 23 crt, nr 17.276, am onoare a Vă informa că Serbia consimte să dea autonomie şcoalelor şi bisericilor Cuţo-Vlahilor ce se găsesc în viitoarele posesiuni sarbeşti şi să permită înfiinţarea unei Episcopii pentru aceiaşi Cuţo Vlahi, cu facultatea pentru guvernul roman de a subvenţiona, sub supravegherea guvernului sarb, zisele instituţii culturale, prezente şi viitoare".- Făgăduelile n'au fost ţinute.

26 Iulie (1905): Grecii ucid pe Nicolae Mihale din Livezi.

27 Iulie (1906): Grecii ucid 7 (şapte) Romani (între ei, o copilă de 7 ani!), la Patacina, şi rănesc alţi 3 (trei); satul e incendiat.

28 Iulie (1854): Naşterea lui Victor Babeş, la Viena.

28 Iulie (1906): Grecii ucid pe Nic. Demta şi Guliţă din Gugi şi pe Sterie Ciciu şi Petre Noţa din Ogani. 31 Iulie (1906): Grecii ucid pe păstorul Gh. Leolea din Gramaticova şi rănesc grav pe primarul român din Avdela, Sasamuti.

Aug. (1456): Moartea lui Ioan Corvin.

Aug. (1854): Anton Pann tipăreşte o a doua "adiată" dela viaţă, în stihuri. Prima, o compusese în iarna anului 1849, când era grav bolnav, dar îi trecuse.

Aug. (1858): Moartea lui Barbu Lăutarul.

Aug. (1907): După o lungă agonie se stinge, în castel la Câmpina, Hasdeu.

1 Aug. (1943): 200 avioane americane bombardează oribil Ploeştii; 80 dintre ele sunt doborîte.

4 Aug. (1905): Capturaţi, 17 Români din Gramaticova sunt liberaţi numai după ce dau mitropolitului grec din Vodena, cu jurământ, declaraţii de elenism.

6 Aug.(1917): Biruința dela Mărășești,unde pentru prima dată suferă o înfrângere vestitul"spărgător de fronturi",gen.Mackensen.Se disting generalii români Averescu,Eremia Grigorescu și Const.Cristescu.

7/19 Aug.(1863): Costache Negri,agent diplomatic la C-pol al României de curând create ca stat,scrie ministrului de externe Ion Ghica,în legătură cu secularizarea moșiilor mânăstirilor închinate: "Nu este vorba de o chestie internațională,ci de pământul nostru.Trebue să știm acum a susține această chestie față de toți,împotriva tuturora și oricât ne-ar costa".

7 Aug.(1905): Grecii ucid 400 de oi ale lui Sterie Duma din Livezi.

8 Aug.(1601): Asasinarea lui Mihai Viteazul,pe Câmpia Turzii.

10 Aug.(1913): Pacea dela București.România primește Cadrilaterul.

15 Aug.(1714): "..Impăratul s'au mâniat foarte tare și au poruncit de au adus pe Constantin Brâncoveanul cu tuspatru feciorii înainteasa,unde ședea într'un foișor lângă mare; și feciorilor le-au dat voie au să se facă Turci,au să li se tae capetele; iară tatăl lor,Constantin,au grăit către feciorii săi precum urmează: "Fiii mei! Iată toate avuțiile,și orice-am avut,am pierdut; să nu pierdem încai sufletele! Stați tare și bărbătește, dragii mei,și nu băgați seamă de moarte,priviți la Hristos,Mântuitorul nostru,câte au răbdat pentru noi,și cu ce moarte de ocară au murit; credeți tare întru acesta,și nu vă mișcați,nici nu vă clătiți din credința cea pravoslavnică pentru viața și lumea aceasta".Acestea zicând el,porunci Impăratul de le tăiară capetele,întâi ale feciorilor,începând dela cel mai tânăr, și mai pre urmă au tăiat capul lui Constantin Brâncoveanul,și-l aruncară în mare; ci creștinii după aceia aflând trupurile lor le-au astrucat la Patriarhie".(Din"cronica"lui Șincai) -

15 Aug.(1936): Lansarea primului submarin românesc,"Delfinul",la Constanța.

17/29 Aug.(1872): Se naște la Surducul Mic de lângă Făget,în regiunea Lugoj,Traian Vuia,care va însemna un moment în istoria aeronauticei mondiale cu primul sbor fără catapultă din Martie 1906,pe o șosea din Montesson. Cu un an înainte,la Paris,inginerul român"a construit o mașină bine executată și de o construcție mult mai logică decât majoritatea celorlalte realizări din acea epocă".(Dolfuss-Bouché,"Istoria aeronauticei") -

17 Aug.(1925): Moare Ion Slavici,la 77 ani,în atmosferă de impopularitate,datorită colaborării la"Gazeta Bucureștilor",sub nemți.

20 Aug.(1567): Alex.Lăpușneanu scrie Bistrițenilor să-i trimită,pe lângă niște doctorii de ochi,și doi meșteri("duos magistros"),care să știe să-i prepare"bere bună","pro gustu nostri".Berea în Moldova era cunoscută încă de pe timpul lui Alex.cel Bun,n'a venit recent din Austria sau Germania,cum se crede îndeobște.

20 Aug.(1872): Moare în ospiciul dela Pantelimon,unde fusese internat, în mare mizerie,cu doi ani înainte,Dimitrie Bolintineanu.

20 Aug.(1905): Mihai Dima Baldeki,care voia să deschidă școală românească la Vodena(Macedonia),e asasinat de Greci.

21 Aug.(1846): Arhimandritul Șaguna numit vicar episcopesc în Ardeal.

22 Aug.(1905): Grecii ucid pe Nașu Costa Zora din Papadia.

24 Aug.(1834): Scriind tatălui din Lemberg,Kogălniceanu își manifestă dragostea de țărănime și gândul de îndreptări rurale,"de vreme ce agricultura este maica neamului omenesc,care hrănește pre fiii săi".

25 Aug.(1868): Moare la moșia sa Trifeștii vechi,C.Negruzzi; avea 60 ani.

27 Aug.(1874): Academia numește o comisie pentru revizuirea dicționarului excesiv de latinizant al lui Laurian și Massim; fac parte din ea Odobescu,principalul adversar al operei învățaților transilvăneni,Bariț,N.Ionescu,Sturza și Urechia.Raportul va fi depus peste trei ani.

27 Aug.(1906): Grecii ucid pe Mihai Ghizara din Livezi; a doua zi,mai ucid pe Crante Mișa din Lugunți și pe Gheorghe Nanu din Livezi.

29 Aug.(1872): Moare nebun,după două decenii de suferință,pe care și-le purta prin văi și codri,cântând din fluer,Avram Iancu.E îngropat în cimitirul bisericii din Țebea,sub gorunul lui Horia.

30 Aug.(1479): Ștefan cel Mare scoate pe locuitorii satului Rădăuți de sub jurisdicția boerilor săi,a staroștilor,șoltuzului și pârgarilor din Suceava,a șoltuzului și pârgarilor din Siret,a vornicilor din aceste două târguri și a globnicilor din ținutul Sucevei.

30 Aug.(1877): Dorobanții români bat pe Turci la Grivița.

31 Aug.(1905): Grecii ucid 2 Români la Lumnița și unul la Cerna Reca; în aceeași zi(1906),ei ucid pe Ioan Cicma.-

* * * * *

&&. Primul ministru și ministrul de externe al Greciei vor merge la Moscova.Așa zișii"refugiați greci"vor primi despăgubirile de peste o sută milioane dolari dela RPR,iar"Vocea libertății" și"Bire" vor continua să îmbete pe români cu limonada patriotică - pentru orice eventualitate..

&&. Afirmă"Buletinul"din Australia că 21 de fete iugoslave"au trecut noaptea înot Marea Adriatică,pentru a scăpa de mizeria comunistă de acasă".- Precum se vede,tinerele iugoslave au bătut toate recordurile în materie; încă un mic efort,și ajungeau înot chiar în Australia...



## SUB CĂLCÂIUL"LIBERATORILOR"

III. Cu toate făgăduitele comisii de triere,dela Paști la liberare s'au scurs încă șase luni.Timpul trecea greu în nesiguranța,foamea și căldura înăbușitoare a orașului de câmp.Dela o vreme,am scos rogojinele afară,preferând să dormim sub cerul liber.Singurele bucurii le aveam când eram de servici la bucătărie; ocazii unice de vorbă cu ceilalți"criminali",cu cari,altfel,abia de puteam schimba pe apucate,câteva cuvinte,la fântâni sau lângă sârmă.

La bucătărie,aveam"sub comandă" 25 de lăgăriști; asta nu înseamnă că mă uitam,ci lucram la rând cu toți.In imensa curte erau mese lungi de lemn, unde ședeam de alegeam fasolea,care murea de bătrânețe de n'avea norocul să fim noi... Alții tăiau ceapa,făceau focul,crăpau lemnele,supravegheau la cazane.Invățul era greu pentru mulți; cu lacrimi în ochi mă ruga odată d-l Meitani să-l schimb dela tocatul cepei,că nu mai poate.. Tot timpul se lucra în arșiță,fără niciun loc de aciuaie.Trecut prânzul,începea curățatul cartofilor,pentru masa de seara.Din fasole și cartofi nu ne scoteau.Dornici să mai schimbăm,ne-a venit odată poftă să punem niște cartofi în spuză,dar n'am avut noroc,- se vede că mirosul i-a atras pe"patrioți": au venit tunând și fulgerând și i-au scos de acolo,vrând neapărat să afle vinovații...

Comisii de triere veneau din când în când,dar de formă,căci de plecat nu pleca nimeni,- ba mai veneau alții noi; stând odată la gard și uitându-ne în calea speratelor comisii,vedem sosind cinci băeți și patru fete: păreau scheletele unor foști oameni,așa arătau legionarii aduși din Transnistria.Abia se țineau pe picioare.Ne povestea Maria Caranica cum zile întregi au trăit doar cu puțină pâine,și apă.Dacă aici,cu mizeria accentuată dela noi,au început să se refacă,e ușor de înțeles cum o duseseră dincolo.

Necăjit de minciuna comisiilor promise,un inginer mai în vârstă declară greva foamei.A dus-o 15 zile și a încetat în urma altor făgădueli, dar nu mai era om.Cu tot insuccesul lui,ne-am decis și noi,zece la număr, să facem grevă.Șase zile am fost tari,apoi ne-am convins de inutilitatea gestului.Intrasem deja destul de anemică în grevă; după ea,m'au trimis la carceră pentru.. "instigație".De afară ne veneau svonuri prăpăstioase,lansate într'adins pentru demoralizare."Vorbitor",nu mai aveam.Ai noștri,veniți zadarnic să ne vadă,mai strecurau câte o știre sub formă de bocet la vreun mormânt din cimitirul vecin.De halul în care ajunsesem,spun totul cele 35 de kg! De-abia acum mi s'a admis să merg la raze.Ce bucurie! voi ieși în oraș! Vestea a făcut ocolul lagărului,curgeau listele cu dorințele tuturor; d-l Napoleon Crețu a fost chiar ca un copil,dorindu-și.. bomboane. Am avut norocul să mă escorteze singurul"patriot"de treabă: turcul Mustafa. Ce înmărmuriți priveau oamenii pe stradă,o tânără escortată în plin centrul orașului! Seara am venit încărcată cu de toate,și am avut și norocul că Chițac,spaima lagărului,nu era la cancelarie.Rezultatul razelor a fost permisiunea,dată de dr.Dașoveanu,de a fi trecută la"regim".Regimul însemna putința de a cumpăra brânză sau unt,marfă cu care venea în lagăr de două ori pe săptămână un căpitan de rezervă,Iliescu.

Condițiile de higienă erau groasnice.Căldurile veniseră cu furie.Șefii lagărului au profitat de ele pentru a ne opri apa,sperând să ne constrângă a intra în"celulele"comuniste.Puțin adăpost găseam doar sub mica streașină a barăcii,sau în dosul ei.In"celule" s'au înscris însă numai 6 oameni și o femeie,care ne-a și devenit șefă; aceștia aveau uneori voie în oraș și la restaurante.Rezistența însă se făcea cu grele sacrificii.Bietul Nicodim Galan stă prost cu plămânii.Rău stă și muncitoarea Dobhița.In loc de liberare,sunt aduși alți"criminali": un avocat Ciocâlteu,Barbu Niculescu,un preot bucovinean.E adusă și o mătușă a Căpitanului,de 68 de ani.Ce plină de viață e bătrâna,și clădită din granit! Privea pe politruci să-i înghețe nu altceva.O întrebam ce a făcut de au adus-o: Ei,sunt doar tanti a Căpitanului - nu-i de-ajuns?.. Venirea dânsei a fost un mare bine pentru d-na Moța,care devenise o umbră.Singura-i bucurie era când primea vreo scrisoare dela Mihăiaș; acum nici de el nu mai știa nimic.

Dar dacă oamenii erau răi,înțelegere arătau alte viețuitoare.Ne-a vizitat odată un cățeluș ciobănesc,care ne-a adus puțină voioșie de afară,- dar a plecat repede.Se împrietenise în schimb,cu doctorița Preda și cu mine,un șobolan,ce dormea pe rogojină lângă noi.Era blând ca un pisoi și îi plăcea să fie mângâiat.In fiecare seară venea la culcare,la oră fixă chiar. Zilnic îi făceam și lui parte din mica noastră rație de pâine.

Câtva timp înainte de Sfânta Mărie,mare vâlvă; vin niște ofițeri ruși

în inspecţie.Un colonel dintre ei ştia bine româneşte.In capul frontului
nostru au scos pe d-nele Codreanu şi Moţa.Intrebată de este legionară,d-na
Moţa a spus că da,şi rămâne credincioasă operei începută de soţul ei.
- De limbă ai trebui spânzurată,i-a spus"rusul"pistruiat.La sârme erau
masaţi camarazii,cărora le creştea inima de curajul sorei Căpitanului.

In ajunul Sfântă-Măriei,ni se spune să facem bagajele,că vom pleca:
fusesem pe semne predaţi Ruşilor,căci lagărul era înconjurat cu tancuri şi
soldaţi.Inspăimântate,am căzut toate în genunchi,rugând pe Sf.Fecioară să nu
permită aşa fărădelege.Se aştepta o maşină dela Bucureşti; se deschid por-
ţile şi intră două limuzine.Surpriză! de unde aşteptam plecarea,se ordonă
desfacerea bagajelor.Ce fericire pe noi! Puţin în urmă,se aud detunături.
In curtea bărbaţilor,toţi se trântiseră la pământ.Facem şi noi la fel.Ru-
şii,furioşi de contramandarea ordinelor,despresurând lagărul trăseseră câ-
teva salve în plin: au fost câţiva răniţi şi un mort.

Bucuria rămânerii,sau"minunea Sfintei Fecioare",cum i-am zis noi,n'a
fost singura; pentru a doua zi ni s'a anunţat,la masă,carne! Călcase tre-
nul un cal,care a fost dăruit lagărului.Nici bucuria de a mai vedea odată
carne,nu era singură: din oase se puteau face cruciuliţe! Carnea însă nu
ne-a priit: desvăţaţi de ea,am simţit toţi mari dureri după ce-am mâncat;
să murim,nu altceva.Nu degeaba avocatul Lefcovici,tot ce primea când avea
"vorbitor"ne da nouă: zicea că-i greu să guşti ceva bun,pentrucă nu te mai
poţi apoi obişnui cu răul.Păgubos s'a dovedit şi"praznicul"dela 23 August,
prima aniversare a"eliberării".De dimineaţă ne-a trezit hodorogitul butoa-
ielor cu vin.Ne-au dat un sfert de kg de persoană.Noi,ne-am dat raţia bă-
ieţilor.Unii au băut,gândind că băutura nu era un dar adus din Moscova,
ci tot produsul muncii alor noştri.Ce hăuia lagărul de"veselie" în ziua
aceea! Erau prea dezobişnuiţi bieţii oameni,ca să nu-i fi"dispus".Paştele
fusese o zi oarecare,dar 23 August era altceva...

Am avut deseori mângâierea să ne vedem ocrotite de lăgărişti.Mie mi-au
dăruit 3 inele: două de os,cu lagărul(sculptură şi pictură),şi unul din-
tr'o monedă,cu stema judeţului Ilfov; de le-aş scăpa la liberare - mi-a
fost primul gând.Aici,şi cei ce fuseseră contra Legiunii au devenit înfo-
caţi legionari,ca nea Iancu Cernăzeanu,sau Lulu Ionescu.Se înfiinţase şi
aici,după moda comunistă,"ziarul de perete".Odată,exasperaţi că mă vedeau
pentru a nu ştiu câta oară denunţată,pe acest"ziar",ca"instigatoare"şi ne-
supusă ordinelor,inginerul Dan Parocescu şi avocatul Lefcovici au spart
geamul cu pumnii şi au rupt afişul.Două ore mai târziu erau duşi sub es-
cortă,spre marea mea disperare,că nu ştiam ce-are să li se întâmple.Mai
târziu am aflat că fuseseră trimişi disciplinar în lagărul din Slobozia.
Altădată,cum o nemţoaică avusese ziua naşterii,compatrioţii ei au venit
noaptea la sârme,cu lumânări aprinse,şi au cântat un Lied duios de tot.

Atmosfera de"instigatoare" de care,pe drept sau pe nedrept,mă"bucu-
ram",a făcut să ies din lagăr numai când s'a închis.In ultimul timp,înce-
puseră ceva eliberări.Deşi pusă pe listă de mai multe ori la Bucureşti,ni-
ciodată n'am fost chemată de comisie: era deajuns să mă şteargă şeful la-
gărului.Preşedintele comisiei era Anton Raţiu din Ardeal,care avea închis
cu noi un frate,legionar şi medic: niciodată n'a ţinut să-l vadă! De alt-
fel ar fi riscat mult: venise odată un inspector dela Interne,stase de
de vorbă cu lăgăriştii,printre cari un fost coleg,şi le promisese,la rugă-
mintea lor,să intervină pentru ameliorarea condiţiilor higienice; dar a-
juns la minister,Motaş(aşa se numea inspectorul),în loc să urce scările,
le-a coborît la subsol,fără vorbă,şi de-atunci nu s'a mai ştiut de el.

Pe cât mă bucuram de plecarea altora,pe atât mă simţeam mai singură.
Gândul că voi sta până la urmă mă stăpânea din ce în ce.Chipuri"din lume"
mai vedeam numai când era câte o înmormântare în cimitirul de alături.A-
veam impresia că niciodată n'am trăit altă viaţă,parcă veşnic fusesem hu-
liţi şi bruftuiţi.Trimisă a doua oară la spital,la întoarcere am reuşit
iarăş trecerea târguelilor,printre care,culmea!,chiar o sticlă de vin şi-a
făcut intrarea triumfală.Timpul a fost milostiv cu noi,care dormeam afară:
n'a plouat mai deloc.In nopţile întunecoase,ce frumos lumina felinarul din
coaje de pepene al d-nei Moţa! In cele cu lună,timpul sta parcă pe loc,a-
mintirile ne sufocau.Mă vedeam la stânile dinspre Negoiul şi la Hodia,la
Fântâna lui Manole,în parcul Sân-Nicoară.Atunci uitam unde mă aflu,dar
când coboram ochii,sârmele ghimpate mă trezeau la realitate.Mai puţin vi-
sător,un preot a profitat de întunericul uneia din aceste nopţi,pentru..
a alege libertatea.Fuga lui ne-a reabilitat pe toţi...

Zilele-şi urmează cursul monoton,începând cu speranţa,sfârşind cu
dezamăgirea.Am ajuns la capătul răbdării.Resemnarea e numai aparentă,din



încăpăţânare.Cu fiecare plecare a unui prieten,simt că se rupe ceva,mă
simt tot mai singură.A plecat şi doctoriţa! După ea am plâns,deşi mă bucu-
ram că scapă.O scurtă vizită a fratelui,la 8 Septembrie,de ziua mea,n'a
îndreptat mult lucrurile; n'a făcut decât să plângă,când m'a văzut ca o
umbră; mai mult am plâns,amândoi,decât ne-am spus ceva.

Liberarea a venit însă când nici nu mă mai gândeam la ea.In vremea
aceea,cuvântul Aliaţilor occidentali avea încă oarecare greutate.Pentru
noaptea de Sfânta Paraschiva se anunţase venirea reprezentantului american
în ţară.Şi cum în America se ştia că lagărele fuseseră demult desfiinţate,
au trebuit s'o facă.In acea zi,tocmai venise măicuţa să mă vadă,dar i se
spune că nu mai e nevoe de"vorbitor",întrucât sunt liberată,împreună cu
tot lagărul.Ni se fixa domiciliu obligator,însă,în localitatea de reşedin-
ţă,unde trebuia să ne prezentăm de două ori pe săptămână la poliţie,cu fi-
şa de liberare la ştampilat.Predându-mi fişa,şeful lagărului,devenit mie-
ros deodată,mi-a întins mâna; am refuzat,spunând că nu vreau să-mi murdă-
resc mâinile.Am observat că la fel au făcut alţi doi în urma mea.

Am plecat îndată cu autobuzul la Bucureşti,părăsind Caracălul fără
regrete.O parte însă,ca d-l Andrei Ionescu şi alţii,au fost transferaţi în
închisori: erau legionari vechi,credincioşii gândurilor Căpitanului; deşi
n'aveau altă vină,regimul se temea să-i lase liberi într'o societate pe
care se căzneau s'o"modeleze" după chipul şi asemănarea celei ruseşti.
Sărmanii,câţi vor fi mai trăind,vor fi colindând şi astăzi închisorile,măr-
turisind neînduplecat,cu trupurile stafidite,credinţa pe care Moţa şi Co-
dreanu au jurat cu viaţa lor: că România va învia,şi va fi iarăş frumoasă:
ca soarele de pe cer!

Dorina Gabor

**FERMĂ** de Radu Gyr

Zorelele se'nalţă cu trâmbiţe'n lumină,
răsare'n dimineaţă luceafăr de crăiţă.
Cu cofele pe umăr,trec macii prin grădină,
la mici răscruci trifoiul ridică o troiţă.

Pentru lăcuste svelte,pe orice cărăruie
cârciumărese roşii cu hanurile lor.
Şi de tresare fluturi,lalele albe suie
pe lujer,ca să-l vadă din micul lor pridvor.

Intr'un picior stă crinul,pe gânduri,ca o bargă,
balonul păpădiei se sparge în hurmuz,-
şi - mai departe - somnul răzoarelor cu varză,
bostanul şi porumbul cu verdele-i havuz...

Şi'ntre pelini şi coacăzi,cu smeura şi macii,
prin irişi şi prin lenea bostanilor din drum,
alături de parfumul în care cad gândacii
şi-alăturea de steaua ce urcă din parfum,

poetul fermei voastre cu florile cuvântă,
visează cu măceşii,cu irişii se plânge,
sărută gura tristă a crinului şi cântă,
încet îşi pleacă fruntea în palme reci,şi plânge!..

&&. "Contribuţia decisivă -a Americii- la sdrobirea totalitarismului
nazist -afirmă"Vocea libertăţii"- constitue cea mai măreaţă şi strălucită
pagină din istoria modernă a naţiunii americane(de ce nu s'o fi felicitând
de rezultate? n.n.),dar şi cea mai palpabilă probă a fidelităţii profunde
faţă de principiile libertăţii şi democraţiei".- De-aia să se fi aliat,adi-
că,cu.. Rusia? sau avem şi aici deaface cu obişnuita fanfaronadă grecească..

&&. D-l Sasu Azorică scrie,între două pomeni şi istorie.In"Vestitorii"
pe Aprilie,d-sa arată cum Rihard Inimă de Leu,la sfârşitul sec.XII,a cuce-
rit Ciprul,"dăruindu-l apoi nevrednicului Guy de Lussignan,autorul dezas-
trului dela Tiberiada,eliberat din prinsoare.Sub domnia acestuia -
spune d-l Sasu- insula a rămas până în anul 1489,când a trecut în stăpâni-
rea Veneţiei".- Evident că,făcând acest dar,Rihard nu s'a aşteptat ca pro-
tejatul său să trăiască peste 300 de ani..

&&. "Libertatea"din Nov.-Dec.1955 publică uluitoarea descoperire că la
"4 Noemb.1924 -adică la peste 400 de ani dela obştescu-i sfârşit!- Ştefan
cel Mare ctitoreşte mănăstirii Putna comuna Ştubdeni": aşa ctitor,mai rar..

&&. Presa reperistă -ne informează"Free Europe"- cere măsuri împotriva
studenţilor"mistici".Cine sunt aceştia,cari nu-şi reneagă credinţa,ştim
cu toţii.-

## Din ziare, cărți, reviste

* "IL MESSAGGERO"(14 Iulie 1956), vorbind de inumanele condițiuni în ca-
re's duși spre Kazakstan"voluntari"dela marginile Rusiei, locuite, precum
se știe, de populații nerusești: "A trebuit intervenția unui ministru, pen-
truca 500 de voluntari din Moldova(Basarabia) să găsească, în stația Kazan-
skaya(din Moscova), după multe proteste, un colțișor unde să-și pună lăzile
și boccelele: înalta intervenție a făcut să li se pună la dispoziție o par-
te dintr'o sală de asteptare, unde au petrecut noaptea dormind pe ciment.
Erau oameni voioși, Moldovenii, și la ziuă, ca să-și treacă vremea, au scos
armonicele din bagaj și-au început să cânte. Au trebuit însă să înceteze:
"E oprit de regulamente!" -a strigat șeful gării. Careva a încercat să reac-
ționeze: "Se poate ști ce e permis?"- Răspunsul fu categoric: "Să așteptați
și să tăceți".- Moldovenii erau urmăriți de ghinion. Au pornit spre Akmo-
linsk, în Asia centrală, în vagoane văpsite de curând, care exalau un miros
foarte tare, mărit încă de un zăduf insuportabil; au plecat aproape toți
fără perne și pături, rezerva lor fiind sfârșită la Kazanskaya".-

* "CANDIDO"(3 Iunie 1956): "In Cipru, activiști greci se aruncă asupra
populației turcești a insulei, supunând-o unui tratament de bombe, agresiuni
și curse. Evident, e vorba de o mică probă de ceeace grecii vor face minori-
tății turcești când vor ajunge, în mod democratic, stăpâni ai Ciprului. Dar
e o probă inutilă, pentrucă grecii au dat deja din belșug probe de calită-
țile lor democratice în timpul celor 40 de ani de stăpânire în Macedonia"..

* Mitropolitul Mihail al Grecilor din America a scris arhiepiscopului
de Canterbury, reproșându-i că n'a intervenit pentru liberarea mitropolitu-
lui Makarios. "Se știe că mișcarea revoluționară cipriotă -comentează zia-
rul"AMERICA"(5 Iunie 1956)- nu este o mișcare strict bisericească sau reli-
gioasă, ci este una politică, național-grecească, îndreptată contra Angliei.
Exilul arhiepiscopului Makarios este o urmare -bună sau rea- a iredentis-
mului elenic promovat de mișcarea ciprioților greci.. Tăcerea Bisericii en-
gleze -spune arhiepiscopul Mihail- este necreștină, nedemocratică, neumană.
Dacă noțiunile acestea au valoare și sunt în stima cuvenită în ochii și în
constiința arhiepiscopului Mihail, ele trebue să fie aplicate față de ori-
cine și în orice împrejurare. Este oare creștin, democratic și uman, ca bise-
ricile românești ortodoxe din Macedonia să fie închise numai pentru"păca-
tul" că s'a slujit în ele în limba română și nu în limba grecească? Este
creștin și uman ca preoții români din Macedonia să fie lăsați muritori de
foame sau să fie forțați să apuce calea exilului pentrucă vor să slujească
biserica în graiul lor?"- Tot din"America" aflăm că patriarhia greacă din
Alexandria primește subvenție lunară din partea Cremlinului!..

* "DETROIT TIMES"(27 Ian.1956): "Erou grec", de Cezar Teodorescu:
"Am urmărit cu interes discuția în aceste coloane dintre Arthur Dorry și
Elias Kapetanopoulos cu privire la Marcu Boțaris, erou al revoluției gre-
cești. D-l Dorry are dreptate când afirmă că Marcu Boțaris era valah de ori-
gină. In afară de oficialitatea greacă și de anumite enciclopedii, greșit in-
formate, nimeni nu i-a pus până acum la îndoială această adevărată origină
națională. D-l Kapetanopulos, exprimând opinia că Valahii sau Aromanii(Mace-
do-Romanii), cum se numesc ei astăzi, s'ar considera greci, aruncă o lumină
neplăcută cu această afirmație. In broșura lui Constantin Papanace"Origina
și constiința națională a Aromanilor(Teroarea greacă în Macedonia)", se ara-
tă că mii de asasinate au fost săvârșite de"democrații greci"pentru desna-
ționalizarea Aromânilor. Două proteste s'au trimis la Națiunile Unite.
Aromânii sau Valahii formează numai în Grecia o populație de 400.000,
ei mai fiind răspândiți în Bulgaria, Jugoslavia și Albania. Sunt urmașii co-
loniștilor romani și ai elementului local traco-iliric. Din această popu-
lație, inclusă pe vremuri în Imperiul Roman de Răsărit, au ieșit peste 40 de
împărați - Aurelian, Dioclețian, Constantin cel Mare, Justinian, etc., cum și
generalii Aetius(învingătorul lui Atila) și Belizarie. Nici invazia Slavilor,
nici a Turcilor n'a putut distruge cu totul elementul roman - reprezentat
astăzi de Aromâni. Limba vorbită de Aromani este, cu mici diferențe, limba Ro-
manilor din nordul Dunării, ei considerându-se frați. Pot să amintesc d-lui
Kapetanopulos că la crearea statului modern grec Aromânii au dat mare parte
din soldații revoluției și pe unii din cei mai valoroși poeți și generali:
Riga Fereu, Blahova, Andruțu, George Olimpiotul, Boțaris, etc.
Cea mai bună dovadă că Aromânii niciodată nu s'au considerat greci e
faptul că încă din 1900 ei aveau șase școli secundare, peste 130 de școli
primare, și numeroase biserici, în limba română. Astăzi, aceste instituții cul-
turale și spirituale sunt închise cu forța. După 1905, oficialitatea greacă
a început o campanie de teroare(contra elementului aromân), ceeace a dus la
ruperea relațiilor diplomatice între România și Grecia. Prin tratatul de pa-



ce dela București din 1913, Grecia, Bulgaria și Serbia au recunoscut dreptu-
rile naționale ale Aromânilor. In art.12 al tratatului dela Paris, 1919, Gre-
cia a recunoscut încă odată Aromânilor dreptul la o viață națională.
(In anul 1946, persecutarea Aromânilor a reînceput cu și mai multă vio-
lență. Mii de oameni nevinovați au fost asașinați sau băgați în închisori
și câmpuri de concentrare. De data asta, Romania nu a mai putut protesta ca
adevărat, deoarece ea însăși se găsea sub ocupație ruso-comunistă. Aceste
persecuții continuă și astăzi, când la Organizația Națiunilor Unite Grecia
apără cu atâta înverșunare"drepturile omului"...

* "Chestia agitațiilor evreești"(1910), de N.Iorga: In 1568 era Domn în
Țara Românească Petru Schiopul, cel dintâi care a făcut cu privire la Evrei
lucrul pe care au fost siliți mai mulți miniștri din timpurile nouă să-l
facă tot așa, adecă să-i trimeată peste graniță. La 1568 Petru Schiopul, deci,
ia următoarea hotărîre: "Evreii vin în țară de împrumută sătenilor cu do-
bânzi mari, ce nu se pot plăti. Contra datornicilor cer sprijinul Cârmuirii.
Săracii sunt siliți a împrumuta dela ei. Așa s'a săvârșit ruina poporației
sărace dela țară. Evreii se deosebesc esențial de ceilălți locuitori pentru
că iau prin camătă sângele raialelor și, unde merg, fac mii de supărări sub
cuvânt de bani. Așa s'a săvârșit ruina poporației sărace dela țară".
Și în Moldova a fost tot așa: "Alungarea Evreilor din țara noastră nu
e din bun plac, ci pentrucă desnădăjduesc pe negustorii noștri, care-și pierd
vremea așteptând la hotar pe cumpărătorii de vite, pe când Evreii, trecând
pe alăturea și aducând la noi postavuri legești, după ce le desfac își cum-
pără și scot vite din lăuntrul țării. Să ruineze pe negustorii noștri, nu
putem îngădui"(Domnitorul Gheorghe Ștefan, 1658).-

* "Die Donauländer"(1899, Viena-Lipsca-Budapesta), de D.A.Sturza: "Israe-
liții formează în Romania un element special. Indatoririle lor sociale, eco-
nomice și naționale sunt cu totul diferite de ale celorlalți romani. Ei re-
nunță cu extraordinară greutate la obiceiurile și prejudecățile lor, își
păstrează cu mare îndărătnicie individualismul și nu se asimilează cu res-
tul populației. Israeliții din Romania nu se consideră Romani, ca aparți-
nând poporului, și nu văd în Regatul Roman singura lor patrie. Din contră,
ei se consideră ca o națiune deosebită, fără a poseda o țară proprie, și ur-
măresc în Alianța Israelită Universală realizarea unui centru de greutate,
care, găsindu-se în afara granițelor Regatului Român, este chemat să susțină
tendințele lor separatiste".-

* * * * *

&&. La recenta sărbătorire a 35 de ani dela înființarea partidului comu-
nist din Romania(care în realitate n'a existat înainte de invazia musca-
lească a țării), discursul comemorativ a fost ținut de Constantin Pârvules-
cu: ovrei cu numele schimbat, așa cum e cazul atâtor mari demnitari repe-
riști. La un moment dat, oratorul i-a amintit pe"luptătorii de frunte care
și-au dat viața pentru libertatea și fericirea poporului". Iată numele majo-
rității acestor combatanți eroici pentru"fericirea"poporului român: Max
Wechsler, Becheanu, dr.Aroneanu, Pavel Tcacenco, Haia Lifsit(lifta dracului!),
Ion Fonaghi, Donca Șimo, Constantin David, Bela Brainer, I.C.Frimu, - toți ro-
mani cu lipsă la cantar. Printre"martiri" se află și cațiva cu nume româ-
nești, dar nu-i exclus ca și acelea să fie, cel puțin în parte, nume împrumu-
tate.- Ovreii ne fac cinste, însă, nu numai în țară. Din"Corriere della Sera",
de pildă, aflăm că la Milano a fost surprins de poliție un hoț de buzunare
și escroc cu faimă internațională, roman: neaoșul Herman Gischer, care a cău-
tat de data asta să dea lovitura chiar la portmoneul unui agent de poliție.
Acesta l-a luat imediat de gât și l-a băgat la dubă pe ovreiul pungaș; la
București, pe timpul"democrației", politicienii noștri l-ar fi făcut direc-
tor la"Dimineața"ori la"Adivorul"!

&&. "Parohia din Montreal se situează, prin fapte și credință, în fruntea
tuturor parohiilor din S.Unite și Canada" - ne asigură"Candela", revista..
acestei parohii; în timp ce în parohiile din Detroit, Cleveland, Youngstown,
etc., "se face mai mult politică și mult mai puțin Biserică. Conducătorii din
aceste parohii au mult prea multe preocupări lumești, din care cauză Bise-
rica a devenit un amestec de întunerec și lumină".- Fiind mai aproape, geo-
graficește, de aceste parohii, se poate că păr.dr.Popescu să știe ce spune;
lauda de sine, însă, nu miroase bine...

&&. Afirmă P.S.Valerian, în pastorala Invierii, că"Sfintele Paști sunt te-
melia credinței noastre ortodoxe că există o viață și dincolo de cea pămân-
tească".- Depășind strâmtul țarc confesional, noi credeam că Invierea e te-
melia acestei credințe pentru toată creștinătatea...

&&. "Si eu am crezut cândva în viața"frumoasă" și"liberă" din Apus" -
așa încep mai toate articolele puținilor întorși în Romania, publicate de
"Glasul patriei".- Acum, ce-au găsit aici, nu vom discuta; dar dacă, auzind
că'n Apus viața e frumoasă și liberă, și-au riscat pielea pentru ea, - iată
cea mai categorică mărturisire că aceste prețioase articole lipseau cu to-
tul de unde au plecat: adică din R.P.R.-

## Ş T I R I

* **BUCUREŞTI**. Am scris la timp cum rabinul şef al Suediei a vizitat România,unde a văzut"libertatea religioasă de care se bucură evreii din RPR, precum şi libertatea generală în care ei trăesc".La 12 Iunie,şeful rabin reperist Mozes Rozen a plecat la Stockholm,unde,în sinedriu cu rabinii din Budapesta,Praga şi Bratislava,au discutat,probabil,dacă populaţia autohtonă din România,Cehoslovacia şi Ungaria e suficient de imbecilizată de apăsarea regimului născocit de Marx(fiu,nepot şi strănepot de rabin),spre a a permite acolo o nouă năvală evreiască.

In acelaş timp,a plecat în turneu prin ţările robite un oarecare Eytan,director în ministerul de externe din Tel Aviv,iar la 16 Iulie a sosit la Bucureşti o delegaţie de rabini americani reprezentând consiliul rabinic din USA,condusă de David Hollander,preşedintele consiliului,care mai este şi directorul centrului evreesc din New York.- E de notat că în timp ce fiii refugiaţilor români nu ştiu adesea o boabă româneşte,fiii evreilor veniţi din România ne ştiu limba perfect,- ba o mai învaţă şi alţi circumcişi,cari ne ştiu ţara doar din auzite: ca un nou pământ al făgăduinţei..

- Spre a-şi arăta încă odată prietenia faţă de Români,Sovietele au decis să restitue,după 39 de ani dela răpire,niste tablouri,monezi şi medalii confiscate de bolşevici în 1917,- care lucruri,însă,"au fost mereu socotite de către guvernul şi poporul sovietic drept bunuri inalienabile ale poporului român".- Mai sunt la Moscova,nu-i vorbă,niste tone de aur românesc,tezaurul dela Pietroasa,etc.Acestea se vede că's socotite bunuri alienabile; sau va trebui să aşteptăm,şi pentru ele,alţi 39 de ani...

- Radio Cluj anunţă că în ţară există 2.914 colhozuri şi întovărăşiri agricole,cu un total de 310.000 ha de pământ.

- Cunoscutul/radiolog Septimiu Sfinţescu,medic şef la un spital din Bucureşti,a fost îndepărtat din post pentru.. incapacitate: nu era înscris în"partid".Colaborase la cele mai răspândite reviste de specialitate din Franţa,Germania,Belgia,Suedia; n'a avut însă inspiraţia să scrie şi la revistele din Albania şi Kazakstan...

- După recensământul din 21 Febr.,România are 17.489.794 locuitori: 8.502.298 bărbaţi şi 8.987.496 femei.Populaţie urbană,5.475.427(31.3%); rurală,12.014.367(68.7%).Capitala are 1.236.905 locuitori; Cluj,154.752; Timişoara,142.251; Braşov,123.882; Ploeşti,114.560; Iaşi,112.989; Arad,106.457; Brăila,102.491; Constanţa,99.690; Oradea,99.007; Craiova,96.929; Galaţi,95.646; Sibiu,90.478; Tg.Mureş,65.188; Bacău,54.146; Satu Mare,52.099; Buzău,47.593; Reşiţa,41.241; Piteşti,38.333; Hunedoara,36.498; Baia Mare,35.926; Turda,33.610; Piatra Neamţ,32.646; Giurgiu,32.607; Mediaş,32.503; T.Severin,32.485; Bârlad,32.043; Lugoj,30.258;(Suceava,20.942; Deva,16.316).

* **LONDRA**. La întrecerile sportive figura,la 14 Iulie,fuga pe distanta de 110 metri cu obstacole; acest amănunt,al distanţei,se vede că nu l-a ştiut Ion Opriş,atlet din echipa reperistă,care a tot fugit.. până s'a trezit în libertate: încă unul,desigur,care n'a citit"Glasul patriei",ca să afle ce bine se stă în România...

* **VIENA**. Agenţia Continentală anunţă că pe la jumătatea lui Iulie au avut loc mari manifestaţii muncitoreşti la Ploeşti,Craiova,Tg.Jiu,Sighişoara.In centrul Timişoarei s'au produs şi încăerări,cu răniţi dintre miliţieni şi muncitori."Vrem pâine! daţi-ne pâine pentru fiii noştri",era lozinca manifestanţilor.Deşi presa reperistă a publicat numai versiunea din Varşovia a sângeroaselor ciocniri dela Poznan,Românii au înţeles adevărul.

- Neştiind cum să mai ia contact cu Românii,Legaţia reperistă a aranjat la 19 Iunie o masă cu tot felul de bunătăţi,dela icre negre la şampanie şi ţuică de Văleni,pentru 300 persoane; s'au prezentat doar 50 de inşi.

* **WASHINGTON**. Grecii refugiaţi din România au trimis 36 de dolari d-lui Sofron Fekett,pentru procesul dela Berna."Mulţumind pentru frumosul gest de solidarizare cu acţiunea noastră împotriva comunismului -comentează "America"- am vrea să relevăm în acelaş timp că ziarul"Vocea libertăţii" poate fi de mare folos în susţinerea românismului,dat fiind ţara unde apare".- E tocmai ce ne-am plâns şi noi mereu: că,în favoarea Românilor prigoniţi din Grecia,"Vocea" ce se intitulează pompos"a libertăţii" n'a intervenit nici măcar o dată!

- Scrie"Solia" din 1 Iulie că tânăra armâncă Nelli Ceara a venit din America la Veria,în Macedonia,să se mărite cu d-l Ioan Zerva."Căsătoria a avut loc la 13 Mai,la Veria,în biserica Sf.Gheorghe,la care au luat parte peste 3.000 de Români.Actul cununiei a fost oficiat de preotul român Sterie Gâma.Slujba s'a făcut în greceşte,căci autorităţile greceşti"democratice"civile şi religioase nu i-au permis părintelui Gama să slujească în româneşte".- Auziţi,fanfaronilor dela"Vocea libertăţii",cari vă văitaţi



că în Grecia există"abuzul de libertate"? Auziţi,Românilor denaturaţi,ce se întâmplă cu fraţii voştri de un sânge,în timp ce voi nu mai pridiţi cu lăudatul atitudinii româneşti a şmecherilor dela"Vocea"?

Precum se ştie,"Solia" e foaia episcopului Valerian,care nu de mult îşi invita preoţii să se roage pentru cuţaonii ciomăgiţi oleacă la Stambul,şi pe credincioşi să scrie cu toţii Preşedintelui Eisenhower în favoarea Grecismului din Cipru; dacă se ruga pentru fraţii săi persecutaţi în Macedonia şi punea să se scrie Preşedintelui în favoarea"drepturilor omului",aşa de barbar călcate faţă de Românii din Balcani,poate azi n'avea prilej să scrie grozăvia că doi tineri Români nu şi-au putut asculta cununia în limba lor!

- Congresul Episcopiei Române conduse de P.S.Trifa s'a ţinut la"Vatra Românească"între 29 Iunie-1 Iulie,cu participarea a circa 1500 credincioşi. Congresul a constat din conferinţe preoţeşti,liturghii,"desbateri" şi mese "cu mâncări româneşti şi băuturi răcoritoare",mangaiate de un taraf de lăutari care a făcut asistenţa"să danseze şi petreacă în veselie şi voie bună până în zorii zilei",dupăcum ne scrie un participant.

La slujba de încheiere,Duminică 1 Iulie,făcută sub copaci,au slujit P.S.Trifa şi preoţii Daniel Maxim,Ion Stănilă,Victor Bărbulescu,Ion Popovici,Galdău,Gh.Proda,Gh.Lupu,V.Haţegan,Coriolan Isacu,Eugen Lazăr,N.Moldovan,Paul Crăciun,Surducan,N.Zelea,şi diaconii Toader Sideraş şi Ion Dinu, ultimul fiind hirotonit cu ocazia congresului.Răspunsurile le-a dat corul din Detroit,condus de Iuliu Vidac.

La masă,servită tot sub copaci,au vorbit D.Vinţan,av.N.Bucur,P.S.Trifa şi inevitabila prinţesă Ileana; care a declarat că gloanţele dela New York şi ameninţările cu moartea,departe de a o intimida,îi dau forţe noi în lupta contra comunismului şi pentru liberarea ţării; după care,i-a mai ars o conferinţă"ortodoxă".(De fapt,o răspândită revistă vieneză asigură că Sava Tudorache a tras nu din.. comunism politic,ci,cumva,din altfel de comunism,socotindu-se el profund jignit de a fi fost,cum crede,singurul căruia i-au fost refuzate graţiile"Domniţei").- In vorbirea sa,P.S.Trifa a tras clopotele românismului american,pentru a cărui menţinere n'a păcătuit cu nici o faptă; rostul"capelei memoriale" -a spus P.S.Sa în esenţă- este acela de a aminti urmaşilor că pe aceste plaiuri au fost cândva Români... Frumoasa doină cu avânt cântată de tânăra E.Nanu,născută la Detroit,- parcă punea punct necrologului episcopesc: ..Cât voi fi pe-acest pământ - Eu vă las cu jurământ - Să mă lăsaţi în mormânt - Să cobor cu-al doinei cânt.. (Corespondentul nostru ocazional nu spune cu cât au mai fost punguiţi"credincioşii" cu acest minunat prilej; vom afla-o poate din "Solia",foaia percepţiei episcopale).

- Recordul în divorţuri îl deţine America,cu 86 de cazuri la 1000 de căsnicii.Urmează Austria cu 47,Danemarca cu 43,Elveţia cu aproape 40 şi Franţa cu 27.-

* **BUENOS AIRES**. Săptămânalul local,în limba italiană,"Terra d'oltremare", publica pe 4 coloane,în nr din 2 Martie 1956,o dare de seamă asupra recentei cărţi a d-lui Nicolae Arnăutu,Douze invasions russes en Roumanie: "o prezentare istorică politică,expusă clar şi amplu documentată".-

* **ROMA**. Din iniţiativa ziarului"Pro Azione Cattolica Romena"s'a slujit Duminică 1 Iulie,la biserica unită,un parastas pentru mareşalul Antonescu de către monseniorul Bârlea.

- In seara de 28 Iunie a avut loc,în prezenţa coloniei române,slujbă şi serbare religioasă la mormântul lui Ieremia Valahul,de faţă fiind cardinalul Tisserant,care a şi vorbit.Au mai vorbit preoţii Bonaventura Moraru şi Bernardino da Siena.Imnurile au fost executate de corala bisericii române şi de studenţii colegiului internaţional S.Lorenzo da Brindisi.

- Prof.Dinu Adameşteanu dirijează o altă serie de săpături arheologice în Sicilia,şi anume în regiunea Caltanissetta,unde se află ruinele anticului Gebel Habib.Despre importantele descoperiri făcute la Butera,Monte Desusino,Gela şi Monte Bubbonia,savantul român a vorbit,în cadrul unei conferinţe sub auspiciile Instituţiei provinciale de Turism,la hotelul Mazzone din Caltanissetta. In ziarul"La Sicilia",prof.Adameşteanu a publicat un profil al maestrului său,Biagio Pace,celebru arheolog şi bun prieten al Românilor,care a murit în luna Septembrie anul trecut.

- La expoziţia de pictură,deschisă în Galleria d'Arte del palazzo delle esposizioni între 2-15 Iulie,a expus 27 de lucrări,foarte apreciate de critică şi public,compatrioata noastră Z.E.Giotta-Frunză.

- Baritonul Adrian Chiuzbăianu a interpretat rolul lui Chichibio din opera"L'Oca del Cairo"de Mozart la Colegiul de Muzică al Conservatorului "Santa Cecilia"din Roma,făcându-şi şi făcându-ne cinste.Este unul dintre cei mai buni şcolari ai maestrei de cant Elena d'Ambrosio.

- "Biblioteca Verde"ne aduce în nr 13,scris anul acesta la Paris,comunicarea d-lui Const.PAPANACE la Congresul Uniunii Federaliste a Comunităților Europene,ținut între 17-20 Mai la Faakersee(Austria).Pornind de la intervenția guvernelor iugoslav și grec,care,după ce au suprimat în interior orice urmă de libertate,au cerut și unor guverne străine să interzică refugiaților orice protest contra acestor încălcări,- comunicarea se ocupă de"Dreptul de azil politic și problema minorităților etnice oprimate",conținând o introducere,o scrisoare către președintele Uniunii și alta către președintele Republicii italiene,Giovanni Gronchi,căruia îi arată: cu dovezi sguduitoare,drama românismului din Peninsula Balcanică și-și apără dreptul de a interveni: "Considerăm că tendința de a se lăsa despuiați chiar de dreptul cel mai elementar: de protest contra nedreptății,nu numai că anulează rațiunea de a fi a unui exilat politic,dar duce și la degradarea omului.. Căci ce sens ar putea avea conservarea sa fizică,dacă i se interzice să arate motivele care l-au împins să aleagă calea spinoasă a exilului?.. Această situație devine și mai dramatică când e vorba,ca în cazul nostru,de o problemă de viață pentru nația din care faci parte.. Care ar fi -atunci- diferența între lumea democratică și cea unde domnește tirania,dacă libertatea de opinie și exprimare e sufocată și în lumea liberă?..".

- Profitând de prezența sa aici,unde a prezidat congresul mișcării italiene pentru unitatea Europei,d-l Gr.Gafencu a adunat la 16 Iulie,în sala Salviati,colonia română locală,căreia i-a vorbit despre situația internațională în legătură cu problema eliberării și despre nevoia federalismului.

- Soprana Virginia Zeani a interpretat cu cel mai mare succes de critică și public rolul Violettei în"Traviata" de Verdi la Termole lui Caracalla.Tânăra artistă română va cânta în curând la Teatrul"San Carlo"din Napoli în această operă,iar la"Arena" din Verona în"Barbiere di Siviglia" de Rossini.La Opera de Stat din Viena a fost definită acum câtva timp"cea mai strălucită Violetta".

- La Bienala din Veneția,Reperoul se prezintă cu circa 100 lucrări,de calitate inferioară,deși se notează un progres față de anii trecuți.Expun pictorii Corneliu Baba,Al.Ciucurencu,sculptorii C.Medrea și I.Irimescu,graficienii Jules Perahim și Ligia Macovei.Dar România cea adevărată e reprezentată de Eugeniu Drăguțescu,ale cărui desene au întrunit elogii unanime.

- Maestrul Roman Vlad a compus muzica pentru comedia lui Plautus"Casina",care s'a reprezentat la Teatrul în aer liber dela Ostia Antica.

- D-na Eugenia Frates-Caragață a obținut unul din primele premii la Expoziția de desemn"Amedeo Modigliani",dela Livorno.

- Aflăm din"Candido"că la Santiago-Chile a fost arestat,pentru furt și înșelăciune,fostul partizan Alberto Vineci Bernini,participant la uciderea lui Mussolini și a demnitarilor fasciști: avea,pe atunci,20 de ani.

- Anul trecut s'au întâmplat în Italia 151.240 incidente stradale,cu 6.614 morți și 123.480 răniți(în medie,pe zi,17 morți și 343 răniți).Aceste cifre ~~xx~~ cuprind numai persoanele ce-au murit pe loc sau au fost duse la spital.-

ILIE BACIUL de Ion Pillat

| | |
|---|---|
| Proptit în bâtă să cu trei picioare, | Și l-a pălit un gând în noaptea lungă! |
| In sarica lățoasă cât un urs - | E poate și acolo un oier |
| Aicea decând țara e sub soare, | Ce-și mulge toate stelele în strungă, |
| In juru-i oi și veacuri i-s'au scurs. | De curge Calea Laptelui pe cer. |

&&. Neștiind cum să mai educe smerenia credincioșilor,P.S.Trifa,pus pe "zidire sufletească" -și,probabil,ne mai având ce scrie în"Solia",care iese prea des: de două ori pe lună,- s'a apucat,în nr din 1 Iulie,să publice pentru a doua oară lista enoriașilor dela cari a luat parale.Prima oară, spune P.S.Sa,"publicarea s'a făcut în ordinea de înregistrare"; acum,se face"pe parohii,pe categorii și oarecum în ordine de donație".Mai mult: P.S.Sa promite,negru pe alb,și a treia publicare: "după ce se va încheia complet lista"(așa că cei ce încă n'au dat,mai au timp,dacă vor să-și vadă publicate numele!.).A patra publicare va fi,probabil,după înălțimea donatorilor; a cincea,după sex; apoi,după îmbrăcăminte,după ochi(negri,verzi,căprui),după cum poartă sau nu mustăți,cravată,ochelari,după vârstă,după catul sumelor,și așa mai departe: bani să iasă!

&&. Condamnarea lui Stalin și a procedeelor sale a lovit pe mulți dintre zeloșii executanți în moalele capului; cel mai izbit dintre toți s'a simțit însă Horia Sima: care,maimuțărindu-i sistemul de calomniere și eliminare a eventualilor adversari,de făptuire și încurajare a imoralității,de cultivare a spionajului între membrii grupării,etc.- era convins că are să facă carieră strălucită...



DORURI ȘI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

A.-Franța: Am fost la Berna două zile.M'au otrăvit ziarele cu"banditism",
"bandiți",semne de exclamare la martorii favorabili cauzei noastre,etc.Cu
tot dinadinsul voiau să facă un simplu fapt divers și să ridiculizeze eroica faptă.Am scris la președinție,amintindu-le că Elveția e liberă prin
gestul lui Tell,Bubenberg,Winkelried,Marthaler,etc.Nu există"banditism"
ci"desperados".Un bandit fură sau omoară pentru furt; aici,în cazul de față s'au aruncat cu dispreț toate valutele pe jos,toți banii găsiți.Am făcut și conferințe șefilor de la siguranță,cetindu-le pagini din cartea lui
Corneliu Codreanu,care trebue să ne rămână testament,nouă și viitoarelor
generații,atât de morală și prevăzătoare este.
Se vorbește de o tocmeală la București,unde s'a cerut scoaterea din
închisori a bătrânului Huser,elvețian; cu vina era om cu stare în Constanța,ca să poată să-l despoaie,l-au condamnat fără judecată și muceza de
7 ani.Nu mai are un dinte în gură! au fost scoși unul după altul până lesina.I-au făcut și"bărbieritul",o tortură extraordinară: îl rădeau cu briciul,îl frecau cu sticlă,până la sânge,îi puneau sare și cenușe de se făcea coaje,- și la 4-5 zile iar îl luau la"bărbierit",de-l apuca groaza
pe nenorocit.Sunt sute de mărturii ca aceasta la dosar.Am scris judecătorilor că ce se întâmplă cu frații și copiii noștri acolo,poate să se întample și cu ei și copiii lor aici,dacă nu se deșteaptă din narcoticul coexistenței.Se vede c'a fost de geaba.
Rămânem în perpetuă răsvrătire,alimentând sfărâmăturile speranței
noastre după justiție și libertate,după dreptatea ce ni se cuvine.Mă întreb dacă această rasă nobilă și veche elvețiană întocmai ca o haină de
mătase fină,de preț,pusă la ladă la păstrat,nu s'a tăiat și pierdut de atâta neutralitate... Tocmeala a fost întocmai ca în revista muzicală a
marchizului de Cueva: "Je te donne ce-ci,tu me donnes celle-la,je te donne
celle-la,tu me donnes ce-ci".. Acum pleacă pâlcuri-pâlcuri de industriași
la București,să ia comenzi.După chilipir pleacă,fac și cu dracu trafic acești
cămătari,numai să-și croiască procente importante.
Aici,vizitezi un oraș; la fiecare colț de stradă se ridică falnic și
solid,ca cetățile medievale - băncile.Mai înalte ca turnurile catedralei,
mai adânci decât catacombele - băncile.Etaje peste etaje se înalță și domină,alte etaje scobor spre miezul pământului,ba chiar pe sub lacuri -
băncile. In inima orașului Geneva,în Place Molard,e ridicat un piedestal-
fântână.De obicei se pune în moț o alegorie,un războinic norocos,un filantrop,un geniu; aici,e un glob aurit.Pe înțeles ermetic,ar fi vițelul de
aur,la care se prosternă toți.Nu's sentimentali,sunt cămătari.Rămân la durerile tale reci ca ghețarii lor.Or fi mai existând vreun Dunand,vreun
Pestalozzi și în secolul nostru,dar eu,cum n'am șansă la nimic,n'am apucat să-i întâlnesc..
Pe strada principală din Berna am întâlnit,în prima zi,un grup de studenți elvețieni,frumos îmbrăcați,cu steagul lor propriu și tricolorul nostru,cântând cântece de libertate.M'a mișcat până la lacrimi.Însă niciun
ziar n'a pomenit de acest fapt frumos.Am mai întâlnit un grup de chiombi,
cu gurile ermetice,cu cravate ca niște sfori,strâmbe,niște pociți și urâți,
cu pomete de kalmuk și nasuri turtite.Am bănuit.. și ca să mă conving,cum
eram cu mașina,am luat-o înainte și m'am postat în fața legației reperiste.. și au sosit.. Ne-am privit,și dacă ochii ne-ar fi fost pistoale,de
mult eram și ei și eu răposați.Nici unul dintre urâții aștia nu-mi sunt
neam din neamul nostru.N'aveau fețe omenești ci răi ca necuratul,numai în
fălci și cu ochi turburi,scurți cu capete rotunde fără gât.
Pachetele mele spre București se întorc sistematic.Pot cu recipisele
poștale să tapisez o cameră mare.Propaganda cu liberarea deținuților tot
propagandă rămâne,căci nu pe ai noștri îi liberează.- Vodă Mihai și-a luat
cu chirie o casă pe marginea lacului lângă Geneva,și-a instalat familia și
acum e în America să facă afaceri; nu să lupte pentru rezistență,ci pentru existența personală.-

M.-Italia: Fără îndoială,la crearea atmosferei de ostilitate față de
Vatra,la care te referi,au contribuit și cei"păcătoși".Totuș eu cred că aici un foc mai organizat își are mâna.Convingerea mea e că emigranța noastră este prelucrată și împânată de agenți.Poate ai observat că,ostilitatea
față de"Vatra" a început să se accentueze când ai abordat mai a fond problema jidănească și te-ai antrenat cu mai multă ardoare pentru problema
persecuțiilor din Macedonia.Eu simt că există undeva o organizație care nu
vrea să se agite această problemă.Așa se explică și nesemnalarea,dacă ai
observat,a broșurilor d-lui Papanace din Biblioteca Verde sau a Antologiei
armânești în multe publicații,chiar prietene.Această ostilitate am văzut-o
și la persoane la care nu mă puteam aștepta,care într'un fel sau altul au
cerut încetarea agitației pe chestia macedoneană.
Deci sunt și chestiuni de rânză personală,dar în vreun servici de in-

formații trebue să-și aibă cuvântul și ceva infiltrații greco-evreești din USA. Aceștia pot sugera pe o scară mai largă o atitudine mai generală. Papatul că s'au mai rărit abonamentele trebue atribuit în parte și apariției neregulate din ultimul an.

T.-Austria: Am văzut că unii abonați din Jugoslavia au trebuit să refuze "Vatra". Știu pozitiv că au fost presiuni dela poliție. Unui învățător i-au strigat în gura mare la Belgrad, reproșându-i că citește "cea mai reacționară" foaie românească din exil. A fost mulțumit că, deocamdată, nu l-au pus la popreală; dar făgăduise să renunțe..

C.-Germania: Un ziar cușer din Anglia se vaită că în țările dindărătul cortinei crește antisemitismul. Ziarul nu spune care sunt cauzele; de altfel, ele sunt perfect de bine cunoscute perciunaților din țările vestice.

Singurii beneficiari ai regimului comunist, făcând abstracție de câteva cozi de topor, sunt aproape exclusiv evrei. Toți călăi, prefecți de poliție, judecători de instrucție, șefii securității publice sunt 100% evrei. (In Germania orientală, de pildă, ministru de Justiție e jidoavca Benjamin Hilde, iar șeful securității publice un fiu al Anuței Pauker). Toți directorii de bancă, de întreprinderi ale statului, sunt evrei. Populația autohtonă, trăind în cea mai mare mizerie, mereu brutalizată de sadicii evrei, e natural că nu nutrește simpatie pentru ei. Iar dacă aceste țări ar deveni libere, în 24 de ore toți acești călăi perciunați ar fi masacrați.

Acest lucru îl știu evreii din țările apusene și de aceea fac totul pentru a menține statuquo. E lucru știut că stăpânii absoluți ai lumii sunt evrei, atât în țările așa zise democratice cât și în cele așa zise comuniste. Dacă undeva un ovreiaș e tras puțin de perciuni, toată presa mondială dă alarma; dacă dela 1945 până acum în țările date de cel mai ilustru bărbat de stat Churchill bolșevicilor spre reeducare au fost uciși peste 20.000.000 de creștini, aceasta nu are nicio importanță și nu se sezisează niciun ziar cușer, că doar e vorba numai de niște goimi - și uciderea lor e doar o poruncă talmudică.

De notat că executanții acestor abominabile crime au fost aproape tot numai evrei. In Ianuarie 1945 am căzut prizonier în mâinile rușilor, și, deoarece știam rusește, am căpătat funcție de tălmaci. In această calitate am făcut cu un stab rusesc înaintarea până la Berlin. Am văzut nesfârșite crime săvârșite de ruși. Trebue să spun însă că cele mai sadice au fost făcute în cea mai mare parte de comisari evrei. Numai o minte talmudică poate inventa torturile ce am văzut. Din vechea gardă sovietică a rămas Kaganovici, adevăratul stăpân, care guvernează din umbră. La fel ca Morgenthau, Baruch și alții în USA. Fiind ei stăpâni, și temându-se de pielea coreligionarilor din România, mă tem că nu ne-om mai vedea țara liberă.

Mă cuprinde câte odată un dor de țară, de cred că înebunesc. Uneori mă gândesc să mă folosesc de așa zisa amnistie și să mă întorc în țară, să mor în patrie, amestecându-se măcar cenușa mea cu a strămoșilor mei. Am ajuns astăzi că îți poți bate joc de oricine, poți înjura pe Papa, pe toți bărbații de stat, pe regi; dacă însă ai curajul să arăți o crimă săvârșită de evrei, riști să fii desființat fizicește. Se poate filma sau reprezenta orice piesă de teatru în care e batjocorit vreun rege, bărbat de stat creștin, ori arhiereu; nu îndrăsnește însă niciun lăutar să execute "Negustorul din Veneția", fiind acolo vorba de un negustor evreu, hrăpăreț.

F.-Spania: Poziția românească în lume și, din nenorocire, ceeace mă temeam eu mai mult, chiar integritatea teritorială a României, sunt grav amenințate. In unele publicații și la unele posturi de radio din Occident se pomenește iarăș de un plan sovietic de împărțire a României, prin crearea unui stat "independent" al Transilvaniei. Astfel, proectul habsburgului bicefal și feudal se întâlnește cu al secerei și ciocanului, revoluționare și nimicitoare. Deci nu mai e timp de pierdut.

B.-Canada: Vatra, așa cum se prezintă, e nevoie să-și continuie apariția, chiar dac'o trece și ea prin prigoană, care-i va îndârji colaboratorii, cititorii și susținătorii; iar dac'o cădea la greu, atunci vom pune și noi umărul mai de nădejde.-

* * * * * * * *

&&. "Bire", cea mai (prost) informată publicație românească din exil, și-a trimis un corespondent la Berna, la proces. Cu rezultatul că Oliviu Beldeanu a devenit Ovidiu, iar data loviturii dela Legația reperistă a fost anticipată în noaptea de 12-13 febr.1955; avocatul apărării Robichon a fost transformat în Robinchon (nu cumva: Rabin-chon); și așa mai departe.-

&&. D-l Ion Crivăț istorisește în "Libertatea" (Ian.-Apr.56), cum a fost cu lupta dela Stănilești (1711): "Armata rusească este zdrobită. Turcii ies victorioși. Principatele Române, Moldova și Valahia cad sub dominație străină. Moldova ne-o iau Rușii, iar Muntenia rămâne sub suzeranitatea Turcilor".- O fi având, omul, documente inedite...



O ȚARĂ ȘTIU de Octavian Goga

Părinte bun al neamurilor toate,
Fă geana ta de milă să tresară..
Ascultă-mă!.. O țară știu, - acolo
Vor fi mai grele spicele la vară,
Mai cu belșug va fi rodirea gliei
In țara unde's lacrimi și osânde..
Și sânge, Doamne, - sângele îngrașă
Și spor aduce miriștii flămânde.

Curând veni-vor pluguri în ogoare
Și-or rupe brazde negre de rușine,
Sfios cădea-va bobul de sămânță
Și sub pământ s'a furișa mai bine!
Mai rodnică va fi îmbrățișarea
Grăuntelui cu firul de țărână,
Mai des vor curge lacrimile tale
Pe nou sfințita țarină bătrână.

Va crește, Doamne, grâu bogat la vară,
Incovoiat de roadele durerii
Și va veni cernită oaste mută
Pe câmpul larg să strângă sporul verii.
Aprins luci-va soarele'n văzduhuri
Și n'a fi cânt să-i mângâie arsura,
In pas domol oștirile de seceri
Iți vor culege cuminecătura..

Ascultă, Doamne, glasul rugii mele:
Când trupul tău lângă altar s'a frânge
Adu aminte celor ce'ngenunche
Că trupul tău e plămădit în sânge..
De gândul ăst'outremură-le firea
Și'n sufletele grele de păcate
Coboară, Doamne, pentru totdeauna,
Fiorul sfânt al dragostei de frate..

&&. "France Soir" din 11 Iulie publică fotografia regelui Mihai, rotofei, cu burta înainte, descheiat la haină, de mână cu o artistă americană, Rhonda Fleming, în costum de baie din piele de leopard. Deasupra, desigur întâmplător, stă scris textual: "Arestarea a doi odioși mistificatori"...

&&. Cel mai prost om din Spania (fost pe vremuri, din eroare, în Mișcarea Legionară), caută, pe cale epistolară, om pe potrivă, ca să-și dea mâna cu el; apoi amândoi de mână să întindă mâinile prostului n.3 și așa mai departe, fiindcă -spune el- "unirea face puterea"... Unirea face într'adevăr puterea. Dar nu unirea proștilor. Că un prost plus un alt prost e mai rău decât un singur prost: e prostie dublă. Unirea prostiei cu prostia e ca unirea.. tusei cu junghiul.-

Pe când era în Mișcarea Legionară, omul de care e vorba avea o idee fixă: să schimbe numele județului Argeș. Umblând el, din om în om, cu propunerea, a dat într'o zi de unul care i-a retezat-o scurt: Asta nu se poate, Nene Iancule! asta e o mare nerozie!- -Bine, dar de-acolo a fost pârlitul ăla de Armand Călinescu!- -Și Neagoe Basarab!- -Ha?- -Și Neagoe Basarab, tot de-acolo! Curtea Domnească, Biserica Domnească de la Argeș și celelalte!..

Și așa a fost potolit zelul "răvoluționar" al prostului. Cine își va face azi cu el pomană - când l-a înțepat iar strechea "răformelor"? Cine îi va spune în față că prostie plus prostie = catastrofă?

&&. Prins în vâltoarea stilului biblic, pr. Radu Grațian, în frumoasa scrisoare de răspuns arhimandritului Varahil Jitaru, care-i îndeamnă pe refugiați să se întoarcă în țară, spune la un moment dat că un "șantier de muncă" (forțată) ca cel de azi din RPR nu-l dorește "nici la dușmanii dușmanilor noștri".- Se înțelege: fiindcă "dușmanii dușmanilor noștri" ar trebui să fie, în definitiv, prietenii noștri!...

&&. Ca să-l valorifice oarecum pe Sima, ale cărui acțiuni politice au trecut vertiginos de nivelul zero, "Curierul românesc" dela Paris, după ce amintește cu maliție că de curând a fost în Franța dirijorul reperist Jora, cumnat al d-lui Gafencu, și că favoruri de acestea se fac numai comitagiilor și aliaților lor, - se întreabă: "De ce nu apare la Paris vreo rudă de-a lui Horia Sima?". Răspundem noi d-lui Arsene: fiindcă-i vorba de ființe prea plăpânde încă, ca să înfrunte trecerea Oceanului...

&&. "Este o tradiție pentru Grecia de a fi pioniera luptelor pentru libertate" -constată "Vocea libertății", dacă Grecia totuș a devenit o pușcărie pentru minoritățile din ea, înseamnă că s'o fi rupt undeva firul.. tradiției. Lucru de care tare se rușinează autorul: căci, spune d-sa, "robirea unor națiuni civilizate și progresate.. constitue cea mai murdară insultă adusă oricărei idei de civilizație și de elementară omenie",- insultă adusă, în cazul de față, de însăși.. "pioniera"! "Dar -cată să ne încurajeze d-l Petropuliadis- agresorii și tiranii acestor popoare martire -din Macedonia- trebue să știe că niciodată violența și tirania n'au triumfat în istorie.. este imposibil să fie înăbușit sentimentul libertății prin folosirea violenței și teroarei".- Amin.

&&. Presa greacă a atacat cu vehemență pe Papa pentrucă n'a înfierat vandalismele "păganilor" turci împotriva grecilor din Stambul și Smirna. Se vede că este nevoe de această blamare, pentruca clerul fanariot să fie mai acoperit în uneltirile cu "frații întru Hristos" dela Moscova.

&&. "Solia" din 29 Ian.1956 obligă pe Sfântul Ignatie al Antiohiei să sufere martiriul "în timpul prigoanei pornită de Marc Aureliu împotriva creștinilor, adică după 161",- când întreaga Patrologie, de acord că Ignatie a fost ucenic direct al Sfinților Apostoli, îi fixează martiriul cu vreo 50 de ani mai devreme, sub împăratul Traian.- Interesantă această.. neglijență, în foaia oficială a Episcopiei române ortodoxe din America!

## S E M N A L Ă R I

Se pot spune -şi uneori e bine să se spună,în speranţa leacului- toate relele despre emigranţa noastră,care pe tărâm politic nu-şi găseşte încă un centru de echilibru; iar pe tărâm,să spunem aşa,social,nu totdeauna, ba chiar destul de rar dă probă de acea solidaritate omenească,creştinească şi românească,pe care ar trebui să se rezeme,ca să poată dăinui cu eficienţă,exilul.Există totuş un domeniu,unde,fără falsă modestie,îi întrecem la mare distanţă pe pribegii,mult mai numeroşi,dintr'alte ţări orientale, subjugate de regimuri ruso-comuniste: domeniul cultural,în sensul cel mai larg cu putinţă al cuvântului"cultură".

Ştim prea bine că emigranţa repetă,poate în mod şi mai vizibil,situaţia din România de ieri: că,adică,dacă abundăm în interpreţi,ne lipsesc aproape cu totul creatorii,vreau să spun creatorii originali,care să dea o formă universală latenţelor sufletului românesc.Nu avem,bunăoară,un compozitor mare în exil,dar avem câţiva dirijori şi cântăreţi străluciţi,printre cei mai cotaţi din lume; şi în poezie,în roman,în artele plastice suntem,cu excepţii de netăgăduit,mai curând ecouri decât sunet prim.Pe de altă parte,cum este firesc,veleităţile,adesea cu totul gratuite,depăşesc cu mult realizările efective.Nu e mai puţin adevărat însă că exilul nostru produce pe plan cultural şi chiar artistic,în ciuda teoriei recente a lui Călinescu,din"Contemporanul",după care,izolaţi de contactul cu pământul natal,am fi sortiţi cu totul sterilităţii.Şi în orice caz e cert lucru că emigranţa a dat,într'un deceniu,mai mult,valabil esteticeşte sau ca idei, decât patria robită(ce a rămas în sertare,de teama regimului,nu contează; autorii putând fi consideraţi un fel de pribegi,cărora evadarea nu le-a reuşit).- Aceasta ca introducere,poate prea generală,însă necesară,la semnalarea câtorva dintre ultimele volume sau broşuri,publicate de refugiaţii noştri: opere din domenii cât se poate de disparate,de valoare inegală,dar toate denotând o îmbucurătoare varietate de interese şi o rodnicie fără seamăn a scrisului românesc din afara graniţelor.

* Incepem cu monumentalele două volume(un total de peste 800 de pagini, format mare) îngrijite de neobositul prof.Sever POP: "Recueil Cardinal Eugene Tisserant",la care şi-a dat contribuţia şi Mons.Octavian BÎRLEA.Publicate de Centrul internaţional de dialectologie generală de pe lângă Universitatea Catolică din Louvain,cuprind o amplă antologie a studiilor,articolelor şi prefeţelor datorite înaltului prelat,şi o bibliografie amănunţită din care aflăm,între altele,că de curând numitul,pe atunci,secretar al Congregaţiei pentru Biserica orientală a fost,în sept.1937,în misiune în România,unde a putut înţelege,la faţa locului,în spirit de dreptate,aspectele problemei transilvănene.De altfel,în primul volum,găsim reprodusă chiar o conferinţă ţinută în primăvara anului 1938 de Cardinalul Tisserant,la Pontificio Istituto Orientale,despre"România şi catolicii români de rit bizantin".-

* Pe cu totul alt plan se situiază lucrarea avocatului Nicolae ARNĂUTU: "Douze invasions russes en Roumanie",apărută în franţuzeşte la Buenos Aires.Cu o documentare bogată,bazată pe isvoare ruseşti,pe protocoale de conferinţe internaţionale,pe arhive diplomatice,pe memorii lăsate de diplomaţi şi de personalităţi politice,autorul,care ne-a dat în 1953,la mimeograf însă,un mai puţin desvoltat"Noi şi Ruşii",ilustrează în acest volum, cum însuş spune,cele 12 popasuri ale Calvarului neamului nostru,în contact cu duşmanul,tradiţional dela răsărit.Impresionantă,dedicaţia: "Si ce livre doit être dédié a quelqu'un,qu'il le soit,a celle qui a su entourer d'une immense tendresse(l'auteur),lui a enseigné la croyance en la justice divine et inculque l'amour de la terre natale,celle dont la XIIe invasion russe a detruit le foyer et,ne pouvant plier l'âme,a egare la raison,sa propre mere".-

* Tot din Argentina,dela"Cuget românesc",ne soseşte vol.I din"Ţara de departe",rod al strădaniei d-nei Maria GĂZDARU,care,cu iniţiativele sale, nu îndeajuns de elogiate,ca frumosul Abecedar de acum câţiva ani,ne apropie cu adevărat de patria de dincolo de zare.Se simte o grijă maternă,de mamă română şi creştină,în alegerea materialului,care,dacă se adresează în special celor mai mici şi şcolarilor,ameninţaţi să se piardă pentru neam în mediile străine,în care-şi primesc educaţia şi instrucţia,nu ne strică nici nouă,tuturor.- Partea centrală a volumului,ilustrat de arhitectul Ovidiu COATU,cuprinde descrierea geografică a ţării,pe baza operelor unor Mehedinţi,Mihai David,Simionescu,Vâlsan: "am adăugat -scrie autoarea- lecturi din scriitorii noştri,în opera cărora s'au reflectat frumuseţile Patriei şi durerile neamului".In"cuvânt de lămurire şi de mulţumire",ni se promite un al doilea volum,consacrat"istoriei naţionale,şi literaturii,în care se evocă sbuciumatul nostru trecut şi epocile lui de glorie".-



* In Spania,la Madrid,continuă să-şi facă cinste editura"Carpaţii",de
sub conducerea d-lui Traian POPESCU.L-a publicat pe Xenopol(şi primul volum din"Istoria Românilor din Dacia traiană iese acum în a doua ediţie),pe
Murăraşu("Istoria literaturii române"şi"Naţionalismul lui Eminescu"),"Poveştile"lui Creangă,"Parentalia"lui Pârvan,"Isprăvile şi viaţa lui Mihai
Viteazul"de Ispirescu,volume de versuri de Cotruş,Posteucă,Tolescu,Novac,
Govora,câteva broşuri de propagandă; ne ameninţă de mai multă vreme cu
"Istoria presei româneşti"a d-lui Seicaru,care promite a fi în adevăr o
revelaţie; şi acum ne dă,mai binevenită decât oricare altă operă,într'un
moment când temeliile şi temeiurile înseşi ale românismului sunt în pericol,prelegerile pe care Vasile Pârvan le-a ţinut în martie 1926 la Cambridge despre"evoluţia vechilor civilizaţii din ţara noastră şi din regiunile
vecine,dela sfârşitul epocii de bronz până în vremea invaziunilor postromane",sub titlul: "Dacia,civilizaţiile străvechi din regiunile carpato-
danubiene".Traducerea,după textul original francez inedit,e făcută de prof.
Radu Vulpe,căruia i se datoreşte şi prefaţa cărţii,publicată pentru întâia
oară în 1937.-

* O nouă iniţiativă frumoasă în Spania e a locot.colonelului Petru Mircea,care a creiat la Barcelona o"Editură şi o Bibliotecă româneşti în exil";
"Union",al căror scop este de a"publica opere de prima necesitate pentru
emigranţă şi a desfăşura astfel o activitate culturală şi naţională în interesul patriei oprimate.Lucrările -continuă nota informativă- vor fi editate în româneşte şi,în una sau două dintre limbile următoare: franceza,
engleza sau spaniola".Oricine o doreşte,poate să publice în această editură opere în interesul cauzei româneşti.Adresa: 17 - Calle Angel Vidal-
Sitges(Barcelona).Până acum au apărut două broşuri: una,datorită promotorului şi animatorului iniţiativei,despre procesul dela Berna; alta,a prof.
Ion Protopopescu,"Justice pour la Roumanie",din care extragem aceste rânduri: "La Roumanie est dirigée du Kremlin par un groupe de fantoches choisis parmi les politiciens oportunistes.Mercenaires sans convictions,ils
font le jeu des Russes dont le but est l'extermination des Roumains.Privés
du concours d'une population autochtone,ils ont choisi comme instruments
des elements allogenes animes d'un esprit de vengeance". Diagnoză mai
exactă nu se putea da situaţiei de astăzi din RPR.-

* Tot din Spania ne soseşte un bun studiu al prof.George Uscătescu despre"J.B.Vico y el mundo storico",publicat de Consiliul superior de cercetări ştiinţifice în seria monografiilor filosofice.Profilul spiritual,ideile de bază ale doctrinei,actualitatea marelui filosof napolitan sunt ilustrate cu ascuţită limpezime,insistându-se în deosebi,conform cu predilecţiile autorului,asupra contribuţiei lui Vico la filosofia culturii.-

* Ca să rămânem pe tărâm de"hispanidad",amintim un eseu al prof.Eugen
Coseriu,dela Universitatea din Montevideo,"El plural en los nombres propios",publicat în"Revista brasileira de filologia",dela Rio: ca deobicei,la
zi cu ultimele cercetări şi bogat în intuiţii.-

* Am lăsat intr'adins la sfârşit Italia,ca să scoatem în relief faptul
că şi pe aici,pe la noi,sunt,după vorba cronicarului,"oameni": în special
după moartea lui Isopescu,care a avut însă grija creştinească să lase ceva
articolaşe,cu noi înjurături,de dincolo de groapă,la adresa compatrioţilor
studioşi.Intre victimele,cum să spunem?,postume,ale fostului profesor dela
Roma,se află şi prof.Petre Ciureanu,dela Universitatea din Genova,care-şi
vede însă serios de treabă,neocupându-se de nimicuri.Dintre publicaţiile-i
mai recente,amintim: un dens volum de"Saggi e ricerche su scrittori francesi"(ed.Italica,Genova,1956); îngrijirea corespondenţei lui Renan,Taine
şi Brunetière cu câţiva prieteni italieni(Institut français de Florence,
1956); şi un extras din revista"Convivium",cuprinzând,cu potrivită introducere,câteva scrisori inedite ale lui Michel Breal,Gaston Paris şi Emile
Littre.-

* Tot din Italia am avea de semnalat,aşa,în fugă,două studii ale prof.
Teodor Onciulescu din Napoli,publicate ca extrase din revistele"Filologia
romanza"şi"Folklore" cu titlurile,respectiv,"Appunti bibliografici sulla
geografia folklorica europea" şi"Bocete,canti funebri italiani"; precum şi
eseul prof.Petru Iroaie dela Palermo,publicat ca extras din"Bollettino del
Centro di studi filologici e linguistici siciliani",asupra afinităţilor
dintre limba română şi dialectele italiene meridionale.- Dar de publicaţiile profesorilor români(cu sau fără catedră) ne vom ocupa altădată cu mai
mult răgaz.-

* Dela Triest ne soseşte Abecedarul(partea I-a şi a II-a)al d-lui Gh.IONESCU,la mimeograf: "Limba noastră.. pentru puişorii români din diaspora",
cum scrie autorul pe copertă,care umple golul lăsat prin epuizarea primu-

lui abecedar din exil,compus mai acum câţiva ani,după criterii oarecum deosebite,de d-na prof.Găzdaru.Capitolele cărţii,folosind în parte texte şi desemne din manualele şcolare mai vechi,din ţară,sunt variate şi cuprinzătoare: sănătatea,şcoala,familia,neamul,patria,satul,timpul,anotimpurile,grădina,animalele,în mijlocul naturii,oraşul,la şezătoare,jocuri,"frământări de limbă"("capra calcă piatra.."),şi,ca încheiere,istoria Românilor,expusă simplu de tot copiilor.Din capitolul"România de astăzi",românaşii din exil vor putea afla între altele,cum se cuvine,cele ce urmează: "Conducătorii ţării,culcaţi pe laurii victoriilor trecute,au uitat că trebuie să se lucreze mai departe la consolidarea sau întărirea ţării.Iau naştere diferite partide politice,care se ceartă şi se luptă între ele pentru a ajunge la putere.Mulţi patrioţi prevăzători sunt închişi şi torturaţi.Tineri nevinovaţi sunt omorîţi fără milă.Ţara slăbeşte în interior.Prestigiul ei descreşte în afara hotarelor.Străinii şi duşmanii ţării zâmbesc şi se bucură.Sub regele Carol al II-lea au loc: cea mai mare dezorganizare şi cele mai crunte crime cu fiii ţării". Sperăm că autorul îi va fi trimis abecedarul şi fostului consul dela Triest,Di Demetrio: îi serveşte...

Cum d-l Ionescu,în prefaţă,se declară recunoscător cui îi va sugera observaţii pe marginea acestei prime ediţii,şi cum în noi e sete de gratitudine,am vrea să-i atragem atenţia,cu privire tocmai la prefaţă,că nu se spune"această carte se îndreaptă.. tuturor dornicilor de învăţarea limbii române",ci"spre(către)toţi dornicii.."; se scrie"complet" şi nu"compleot"; iar"însemnătatea semnului ortografic"nu merge deloc,în sensul pe care autorul îl dă primului cuvânt.- In orice caz,e vorba de o treabă bună,de mare folos,care a cerut desigur multă trudă,şi pentru care i se cuvin autorului toate mulţumirile.-

Adrian Popa

&&. Grecoul Di Demetrio,dela Triest,laudă pe grecul Wultepsi,dela Atena,care,cu articolul"Monarhia"din"Vocea libertăţii"greceşti,"exprimă.. sentimentele adevăraţilor români în pribegie".Bieţii români,cari au ajuns să le exprime alţii sentimentele!- Despre fanfaronada palicarilor am mai avut ocazie să ne ocupăm,documentat,în"Vatra".Ultima probă de găunoşie o găsim în acelaş număr al"Vocii"lor,unde,dornici cum li-e firea să se împopoţoneze cu nume cât mai simandicoase,publică câteva rânduri ale Prinţului Nicolae,făcându-se a nu băga de seamă palma ce le-o dă când le scrie,lor,cari au căutat să înăbuşe gemetele fraţilor noştri din Macedonia,că"prietenii adevăraţi se cunosc în timpuri grele,şi pot fi de folos şi acum Românilor din ţările respective,pentru cât li-e cu putinţă".- Cât de"prieteni" ne sunt grecii dela"Vocea",şi cât"folos" s'au trudit ei să aducă"Românilor din ţara respectivă",se poate convinge oricine citindu-le"lămurirea" din nr pe Febr.1955,unde,spre a scăpa de protestele refugiaţilor,au minţit că în Grecia,Românii ar avea"deplină libertate culturală,religioasă,profesională,etc." şi că este"calomniator"cine susţine altfel.Strânşi însă cu uşa,n'au putut arăta un singur sat cu şcoală sau biserică românească!

"Ca să-şi merite numele -scrie"America"- "Vocea libertăţii"trebue să fie vocea Românismului întreg,chiar dacă ea este numai pe jumătate"românească".Să fie românească şi în fond,nu numai în formă sau în slovă.Altfel ea slujeşte"interese bine definite" şi se săvârşeşte un"abuz de libertate" tocmai împotriva românismului pe care vrea să-l reprezinte,privind lucrurile numai cu un singur ochiu.Românismul are o ţară,o patrie.Din nefericire însă,nu este cuprins în ea,în întregimea lui.Şi faptul acesta poate fi verificat de"Vocea libertăţii"chiar la faţa locului unde apare.Numai să deschidă şi ochiul închis,cu bună ştiinţă,dar cu rea credinţă".-

Stampe

Riduz.50% riferim.Art.36
convenz.Post.paragr.3 § 4.-

Mittente:
V A T R A
(Via C.Morin,6)
R O M A

Rev. Emilian VASILOSCHI
Franziskusstr.-179/I
DÜSSELDORF /Rath
G E R M A N I A